

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وهقايعی كوردستان

رۆژنامه‌ی رهسمیی حكومهتی هه‌ریمی كوردستانه / وهزارهتی داد ده‌ری ده‌كات

ژماره (٣٩) سالی سێهه ٢٠٠٣/٢/٥ ز (١٦) ی دێیه‌ندان ٢٧٠٢ كوردی (٤) ی ذي الحجة ١٤٢٣ كۆچی

له‌م ژماره‌یه‌دا :

39

- ٢ل پروژه‌ی ده‌ستوری هه‌ریمی كوردستانی عێراق
- ١٨ل پروژه‌ی ده‌ستوری كۆماری فیدرالی عێراق
- ٣٥ل بیریاری ژماره (٣٠) ی سالی ٢٠٠٣ ی په‌رله‌مانی كوردستان
به‌رزنرخ‌اندنی كۆششی لیژنه‌ی بالای ته‌نسیق و لیژنه‌ فه‌رعییه‌كان
- ٣٦ل بیریاری ژماره (٣١) ی سالی ٢٠٠٣ ی په‌رله‌مانی كوردستان
بوجه‌ی دارایی سالی ٢٠٠٣ ی هه‌ریم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وقائع كوردستان

الجريدة الرسمية لحكومة إقليم كوردستان العراق - تصدرها وزارة العدل

العدد (٣٩) السنة الثالثة ٢٠٠٣/٢/٥ م (١٦) ربيبهندان ٢٧٠٢ ك (٤) ذي الحجة ١٤٢٣ هـ

في هذا العدد

- ٢ ص مشروع دستور إقليم كوردستان العراق
- ١٨ ص مشروع دستور الجمهورية الفيدرالية العراقية
- ٣٧ ص قرار برلمان كوردستان رقم (٣٠) لسنة ٢٠٠٣
تتمين جهود اللجنة العليا للتنسيق و لجانها الفرعية
- ٢٨ ص قرار برلمان كوردستان رقم (٣١) لسنة ٢٠٠٣
موازنة الأقليم للسنة المالية ٢٠٠٣

پڕۆژەی دەستوری ھەریمی کوردستانی عێراق
دەروازەی یەكەم
ھوكمه گشتییهكان

ماددە یەكەم :

ھەریمی کوردستان ھەریمیكە لە ھەریمەكانی كۆماری فیدرالی عێراق و پێڕۆ سیاسیهكە ی پێڕۆیەکی كۆماری پەرلەمانی و دیموکراتی دەبێت.

ماددە دووھم :

ھەریمی کوردستان لە پارێزگای ھۆك — بە سنوورە ئیداریەكە ی ئیستایەو — و پارێزگای كەرکوک و سلێمانی و ھەولێر و قەزاقانی ئاكری و شیخان و شنگال و تەلەعفر و تلکیف و ناحیەكانی زەممار و بەعشیقە و ئەسکی كەلەك — لە پارێزگای نەینەواو — ھەردوو قەزای خانەقین و مەندەلی — لە پارێزگای دیالە و — قەزای بەدرە و ناحیە ی جەصان — لە پارێزگای واسط ، بە سنوورە ئیداریەكانی بەر لە سالی (١٩٦٨) یانەو، ناوچەكانی تریش كە زۆرینە ی دانیشتوانی كوردن پێك ھاتوو.

ماددە سیپھەم :

گەل چاوگە ی دەسلاتەكان و بنیچە ی شەرعیەتەكانتی.

ماددە چوارھەم :

گەلی ھەریمی کوردستان لە كورد و كۆمەڵە نەتەوویەكانی (توركمان و ئاسوری و كلدان و ئەرمەنی و عارب) پێك دێت و ئەم دەستورە مافەكانیان لە چوارچۆیە ی یەكیتی ھەریمی كوردستاندا ئیقرار دەكات.

ماددە پینجھەم :

شاری كەرکوک پایتەختی ھەریمی كوردستانە و دەشیتیش ئەنجومەنی نیشتمانی كوردستانی عێراق ، كە پێویست بکات غەیری ئەو شارە بە شیوہیەکی رەفتەنی (موقت) بکاتە پایتەخت.

ماددە شەشھەم :

ھەریمی کوردستان ئالای تایبەت بە خۆی ھەیە شان بە شان ئالای كۆماری فیدرالی عێراق و ، دروشم و سرود و جەژنی نەتەوویە ی نەورۆز (٢١ ی ئادار) ی خۆیشی ھەیە ، ئەو ش بە یاسا رێك دەخریت.

ماددە ھەوتھەم :

ھەریمی کوردستان ھێزگەلی چەكدار ی بەرگریكاری خۆی ھەیە.

ماددە ھەشتھەم : **رێشیفی رۆژنامە ی وەقاعی کوردستان**

١. زمانی كوردی زمانی رەسمی ھەریمی كوردستانە.

۲. موارسه لاتی رسمیی له گهل دسه لاته کانی فیدرالئی و هه ریمه کانی دیکه دا به هه ر دوو زمانی عه ره بی و کوردی ده بی.
۳. زمانی تورکمانی شان به شانی زمانی کوردی بو تورکمانه کان به زمانی رو شنبیری و فی رکاری له قه له م ده درئی و ، زمانی سر یانیش شان به شانی زمانی کوردی بو ئه وانه ی به سر یانی ده دوین به زمانی رو شنبیری و فی رکاری له قه له م ده درئی و ، زمانی عه ره بییش شان به شانی زمانی کوردی بو عه ره به کان به زمانی رو شنبیری و فی رکاری له قه له م ده دریت.

ده روازی دووم ماف و نه رکه بنیچه بیه کان

ماددهی نویم :

۱. هاوولاتیان ، به بی جیاوازی جنس یان ره گه زیان رهنگ یان زمان یان مه نشئی کۆمه لایه تی یان ئاین یان مه زه ب یان حاله تی کۆمه لایه تیان به رامبه ر به یاسا له مافه کان و نه رکه کانی سه رشانیاندا یه کسانن.
۲. ئافره ت یه کسانیی ته واوی له گهل پیاودا هه یه .
۳. خیزان شیرازه (بنیچه) ی کۆمه لگه یه و ، له چوار چیوه ی یاساشدا پاراستنی دایکایه تی و مندالیتیش ده سته به ره و ، دسه لاته کان و کۆمه لگه ش پا به ندن به چاودیری کردنی هه رزه و لاوان و پاراستنی دروشمه به رزه کانی نه ریت و نیشتمانپه روه ری ره سه ن و کلتووری میژووینی گه لی کوردستان.
۴. مه بده ئی هه لی چونیه ک بو هه موو هاوولاتیان ده سته به ره .

ماددهی دهیم :

۱. سزا شه خصیه و ، به پیی ده قی یاسایش نه بی نه جه ریمه هه یه و نه سزا . سزاش له سه ر ره فتاریک نه بی که یاسا له کاتی تیوه گلانیدا به جه ریمه ی دانابی ، ناسه پیئیری و ، له و سزایه ش زیاتر که له کاتی تیوه گلانی جه ریمه که دا به رکار خراوه سزایه کی گرانتر ناسه پیئیرت .
۲. تاوانبار بی تاوانه (پاکه) تا ئیدانه کردنی ساغ ده کریته وه .

ماددهی یازده :

۱. مافی خو پاریزی (الدفاع) له هه موو قوناغه کانی لی پپچانه وه و دادگاییدا به پیی حوکمه کانی یاسا مافیکی پیروزه .
۲. دانیشتنه کانی دادگا کان له رووه (ئاشکرایه) ، مه گه ر دادگا به پیی حوکمه کانی یاسا بپاری نه ئینی بوونیان بدات .

ئێرێران پورتنامهی وه قایعی کوردستان

ماددهی دوازده :

۱. خانه و ئه و جیگایهش که حوکمی خانه دهیگریته وه حورمهتی خوئی هیه و ، له و بارودوخه و به و شیوازانهش نه بی که دهقی یاسایان له سه ره ، ناشی که س حورمهتی پیشیل بکا یان بچیته ناوی یان بپیشکنی یان موراقه بهی بکات.
۲. به پیی یاسا نه بی ناشی هیچ که سی یان که لوپه لی هیچ که سی بپشکنریت.
۳. حورمهتی مرؤف پاریزراوه و ، قه دهغه شه هیچ جوره سزادانیکی جهسته یی یان سزادانی دهروونیی ده ره ق بکریت.
۴. به بریاری لایه نیکی دادوهریی تاییهت نه بی که به پیی یاسا ده ره نیترابی ، ناشی هیچ مرؤفی ده سته سه ر بکری یان بگری یان چه پس بکری یان سجن بکری.

ماددهی سیازده :

نهینی هاودهنگی به ریدی (ئاسایی و ئه لیکترۆنی و بروسکه و ته له فۆنی) ده سته به ره و ، بو زهرووره تی عه دالهت و ئاسایشی هه ریم و به بریاری لایه نیکی دادوهریی تاییهت و له سنووری ئیقرارکراوی یاسایشدا نه بی ، ناشی ئاشکرا بکری.

ماددهی چوارده :

مافی مولکایه تی ده سته به ره و ، به پیی یاسایش نه بی ، ناشی ده ست به سه ر مولک و مالی گواسته نی و ناگواسته نیدا بگری و ، له پیناوی به رژه وه ندی گشتی و به پیی یاسا و به قه ره بو کردنه وه ی عادیلانهش نه بی ، مولکایه تی تاییهت له که س دانامالری.

ماددهی پازده :

ناشی هاوولاتیانی هه ریمی کوردستان له سه فهر بو ده ره وه ی کۆماری فیدرالی عیراق یان له گه رانه وه ی قه دهغه بکریت و ، له حاله تانه شدا نه بی که دهقی یاسایان له سه ر هاتبی ، ناشی ، هاتن و چوونیان لی ببه ستری یان جیگای دانیشتیان له سنوور بدریت.

ماددهی شانده :

ئازادیی پا و ده ربینی هزر و ، په خش و چاپه مهنی و رۆژنامه گه ری و مافی کۆبوونه وه و خۆپیشاندان و مانگرتنی ئاشتیانه و دامه زراندنی حزب و کۆمه له و سه ندیکاکان ده سته به رن و به پیی یاسا ریک ده خرین.

ماددهی چه قده :

ئازادیی ئاین و بپروا و داب و ده ستوری ئاینی ده سته به ره به مه رجی له گه ل حوکمه کانی ده ستوری کۆماری فیدرالی عیراق و ئه م ده ستوره و پیپۆی گشتی و ئادابی گشتیدا پیچه وانه نه بن.

ماددهی هه ژده : ئه زشیفی رۆژنامه ی وه قایعی کوردستان
په نابه ری سیاسی ناشی ته سلیم بکریته وه .

ماددهى نۆزده :

۱. فيركردنى سهرتايى له ههريى كوردستاندا ئيلزاميه و ، به ياسا ريك دهخريت .
۲. دهسهلاتهكانى ههريى كوردستان بۆين دهبن (تلتزم) به له ناوبردى بى سهوايى (الاميه) و ، مافى به خوڤايى فيربوون له قوناغهكانى سهرتايى و ناوهندى و دواناوهندى و زانكوويدا دهسته بهر دهكهن و فيركاريى پيشه يى و هونه رى (تهكنيكى) به ره و چاكتر ده بهن .

ماددهى بيستمه :

ئازادى ليكۆلينه وهى زانستى له چوارچيوه ي ياسادا دهسته به ره و ، پيوستيشه دهست بالايى و ئيبدا و ئيپتيكار و نيشانهكانى هه لكه وتن له بوارگه لى زانستى و هزرى و رۆشنبرى و هونه ريدا دنه بدرين و پاداشت بكرين و چاوديرى بكرين .

ماددهى بيست و يهك :

۱. كار كردن مافى هه موو هاوولاتيه كه و پيوستيشه له سه رى . له هه ر كوئيه كيش بيه وئى كارى خو ي دهكات و ، دهسه لاته كانى هه ريميش هه ولّ ده دن كار بو هه موو هاوولاتيه كه كه توانا ي به سه ريدا بشكى فه راهه م بكه ن .
۲. دهسه لاته كان باشتر كردنى شه رت و شه روت و هه لومه رجى كار دهسته بهر دهكهن و بو به رزكردنه وهى سه ويه ي ژيوارى و شه ره زايى و رۆشنبرى كر يكاران كو شش دهكهن و ، زه مانه تى كو مه لايه تيان بو حاله تى نه خو شى و زه بوونى و بى كارى و پيرى بو فه راهه م دهكهن .
۳. بو حاله تى دوورخستنه وهى زيانيكى گشتى ناكاو نه بى ، ئيشيكى دياركراو به زور و به بى قه ره بوو به هيج كه سى ناكري .

ماددهى بيست و دوو :

۱. دهسه لاته كان پابه نده بن كه له ريگاي سه رومپ به رفراوان كردن و فه راهه م كردنى خزمه تى پزىشكى و ته ندروستيه وه ، ته ندروستى گشتى بپاريژن .
۲. دهسه لاته كان پابه نده بن خاك و ئاو (بيئه) بپاريژن و باشترى لى بكه ن و به ره و چاكتر بيگوړن .

ماددهى بيست و سى :

باج دان ئه ركيكى پيوسته له سه ر هه موو هاوولاتيه كه و ، به ياساش نه بى باج نه ده سه پيئيرى و نه وه رده گيرى و نه هه موار ده كرئت .

ماددهى بيست و چوار :

پيشكه ش كردنى شكات و به رزكردنه وهى سكالانامه بو نام و ده زگا ده سه لاتداره كان مافيكى دهسته به ره بو هاوولاتى و ، دهسه لاته كانيش پيوسته له ماوه يه كى دياركراوى ماقوولدا يه كلای

بكه نه وه .

ماددهى بيست و پينج :

له ههريمي كوردستاندا مهرجه عى پاراستنى ئه و مافانهى له م دهروازه يه دا هاتون دادوه ريه و ، دادگاش كاتى كه م و زورى بهرپرسييتى لايه نى گشتى يان بهرپرسييتى يه كه وراستى شه خصى يان بهرپرسييتى ههردووكيان ديارده كات ، ئه و جا پيوسته له سه رى حوكمى سزا يان قه ره بوو يان ههردوو حوكمه كه به سه ريدا سه پينى .

دهروازهى سيبه م

دهسه لاته كانى ههريمي كوردستان

به شى يه كه م — دهسه لاتى ياساكارى

ئه نجومه نى نيشتمانى ههريمي كوردستان

ماددهى بيست و شه ش :

ئه نجومه نى نيشتمانى ههريمي كوردستان خاوه ن دهسه لاتى ياساكاريه له ههريمه كه دا و ، له نوينه رانى گه ل پيك ديت و ، به دهنگدانى گشتى ئازاد و نهينى و راسته وخو ئه ندامه كانى هه لده بژيردين .

ماددهى بيست و جهوت :

١ . شيوازى هه لبژاردنى ئه ندامانى ئه نجومه نى نيشتمانى ههريمي كوردستان و چوئييتى هه لبژاردن و دياركردنى واده و ريژهى نواندن و شه رت و شروتى هه لبژير و هى ئه نداميش ، هه مووى به پي ياسا ديارده كريت .

٢ . له پيكهينانى ئه نجومه ندا نواندنى عاديلانه بو كومه له نه ته وه ييه كانى ههريمي كوردستان ره چاو ده گيرى .

ماددهى بيست و هه شت :

١ . خولى هه لبژاردنى ئه نجومه ن چوار ساله و ، له روژى كو بوونه وهى يه كه ميه وه ده ست پي ده كات .

٢ . ئه نجومه ن له سه ر داواى سه روكى ههريم ، له ماوهى پازده روژدا — كه له روژى بلاوكردنه وهى ئه نجامه كو تاييه كانى هه لبژاردنه كه وه ده ست پي ده كات — كو ده بيته وه ، له حاله تيكيشدا داواى كو بوونه وهى لي نه كرا ، ئه وه له و باره دا ، خو لى له خو يه وه له يه كه م روژى داواى ئه و ماوه يه دا كو ده بيته وه .

ماددهى بيست و نو :

ئه نجومه ن يه كه م دانيشتنى خو لى به سه رو كايه تى به ته مه نكه و ره ترينى ئه ندامه كانى ساز ده دا و ، به دهنگدانى نهينى سه رو ك و چيگري سه رو ك و ئه ميندارى نهينى هه لده بژيريت .

ماددهی سی :

ئەندامی ئەنجومەن ، بەر لە دەست پێکردنی ئیش و کارەکانی ، ئەم سویندەیی خوارەووە دەخوات :

((بە یەزدانی مەزن سویند دەخۆم کە بەرژەووەند و یەکییتی و حورمەتی گەلی کوردستان و ماف و نازادییەکانی رۆڵەکانی بپاریزم و ، بە راستی و بە دڵسۆزی ئەرکی سەرشارنی ئەندامییتی خۆم بە جی بگەییتم)) .

ماددهی سی و یەك :

١. نیصابی یاسایی لە ئەنجومەندا بە ئامادەبوونی زۆرینەیی ئەندامەکانی دیتەجی و ، بپارەکانیشی بە زۆرینەیی رەهای ئامادەبووان دەردەهینری ئەگەر دەقی یاسا بە پیچەوانەیی ئەو نەبیت .

٢. بە دە ئەندامی ئەنجومەن دەتوانن پڕۆژەیی یاسایەکی یان بپاریک پێشنیاز بکەن .

ماددهی سی و دوو :

دەرمانە و پاداشتەکانی سەرۆک و ئەندامانی ئەنجومەنی نیشتمانی بە یاسا دیار دەکرین .

ماددهی سی و سێ :

تەفسیلاتی رەوشی کار و چۆنییتی سازدانی دانیشتنی ئاسایی و نائاسایی و بارودۆخی کۆتایی هاتنی ئەندامییتی و چۆنییتی و پێکردنەووی کورسییە چۆڵەکان لە ئەنجومەندا بە یاسا دیاردەکرین .

ماددهی سی و چوار :

ئەنجومەن ئەم ئیش و کارە تایبەتانه دەکات :

١. هەموارکردنی دەستوری هەریم بە زۆرینەیی دوو لە سیی ژمارەیی ئەندامەکانی ، بەبێ ئەووی دەسکاریی ئەو ماف و ئەرکە ئەساسییانە بکات کە دەقەکانیان لەم دەستورەدا هاتوووە .

٢. یاساکاری و هەموارکردن و ئیلغا کردنی یاساکان .

٣. متمانەدان بە وەزارەت و ئەندامەکانی و لە متمانەخستنیان .

٤. ئیقراکردنی بوجەیی گشتیی هەریمی کوردستان یان موناقلە لە کردن لە نیوان بابەکانیدا ، تەسدیقکردنی هەر خەرجی کە لە بوجەکەدا باس نەکرابی .

٥. دانان و هەموارکردن و ئیلغا کردنی باج و رەسمەکان .

٦. تەسدیقکردنی ئەو ریککەوتننامانەیی کە دەسلاتی تەنفیزی لە بوارەکانی ئابووری و فراژوکاری (التنمية) و رۆشنیبری و فیترکاری و مرقایەتی و کاروباری ئیداری و ئاسایشی سنوور و کاروباری دراوستییدا ، لەگەڵ هەریمەکانی دیکەیی کۆماری فیدرالیی عێراق و لایەنە بیانییەکان و هەریمگەلی دەولەتە فیدرالییەکاندا دەیانبەستی .

۷. یه کلاکردنه وهی دروستیی ئەندامییتی له ئەنجومه ندا.
۸. دهرهینانی بپیارگه لی پپووست بۆ پپرکردنه وهی کورسیه چۆلهکانی ئەنجومه ن ، به پپیی یاسا.
۹. ربقابه کردنی ئیش و کارهکانی دهسه لاتی ته نفیزی هه ریمی کوردستان و به پرسیاردانی (مسألة) سه رۆکی ئەنجومه نی وه زیران و جیگرهکانی و وه زیرهکان.
۱۰. دانانی پپپۆی ناوخۆ و دیارکردنی میلاک و خهملی بوجهی ئەنجومه ن و دامه زرانندی فرمانبه رهکانی و دیارکردنی موچهکانیان.
۱۱. پپکهینانی لیژنه گه لی لی پپچینه وه بۆ مه سه له گه لی که خۆی به پپووستی بزانی.

ماددهی سی و پینج :

۱. ئەندام قایمه (حصانه) ی په رله مانی هه یه و ، له چوارچپوهی سنورهکانی پپپۆی ناوخۆی ئەنجومه نیشدا ئازادیی قسه کردنی هه یه .
۲. ناشی هپچ لایه نیک له کاتی خولی کۆبوونه وه دا ، به بی ئیزنی ئەنجومه ن لی پپچینه وه دهره ق به ئەندام بکات یان بیگری یان ئازادیی لی ببهستی یان موراقه بهی بکا یان بپشکنیت ، ته نیا له و حاله ته دا نه بی که به سه ر جینایه تیکی به چاو دیتراوه وه گیرابی .
۳. ناشی ئەندام له دهره وهی کاتهکانی کۆبوونه وهی خولهکانی ئەنجومه ندا ، به بی ئیزنی سه رۆکی ئەنجومه ن مولاچه قه بکری یان بگری ، ته نیا له و حاله ته دا نه بی که به سه ر جینایه تیکی به چاو دیتراوه وه گیرابی ، له و باره شدا هه ر که ئەنجومه ن کۆبووه وه ده سته جی له و ئیجرائاتهی که دهره ق به و ئەندامه کراوه ئاگادار ده کریت .

ماددهی سی و شهش :

۱. ئەنجومه ن بۆی هه یه ، به زۆرینه ی دوو له سیی ئەندامهکانی ، خۆی هه لبووه شینیته وه .
۲. ئەنجومه ن ، له م حاله تانه ی خواره وه دا به مه رسومی سه رۆکی هه ریم هه لده وه شینیته وه .
- أ. ئەگه ر له نیوه زیاتری ژماره ی ئەندامهکانی ده ست له کار هه لبگرن .
- ب. ئەگه ر نیصابی یاسایی بۆ دانیشتنی نه یه ته جی له ماوه ی چل و پینج رۆژدا که له رۆژی بانگهیشت بۆ دانیشتنه که یه وه ده ست پی ده کات .
- ج. ئەگه ر ئەنجومه ن سی جاری دوا به دوا یه که متمانه ی به ئەنجومه نی وه زیران نه دا .
- د. ئەگه ر پپپۆی هه لبژاردنی ئەنجومه ن گۆردرابیت و ، ماوه ی خولی هه لبژاردنیشی ، شهش مانگ یان که متری مابیت .

ماددهی سی و چهوت :

ئه هه ر شپه ر رۆژنامه ی وه قایعی کوردستان
 له حاله تی هه لوه شانده وهی ئەنجومه ن یان له حاله تی کۆتاییهاتنی خولی هه لبژاردنیدا ، ئەوه ،
 له و باره دا پپووسته له ماوه ی ئەو په ری دوو مانگا هه لبژاردنیکی گشتیی نوێ بۆ هه لبژاردنی

ئەنجومەنیکی نوێ ئەنجام بدری.

ماددهی سی و ههشت :

ئەگەر خولی هەلبژاردنی ئەنجومەن کۆتایی هات و ، نەکرا ، هەلبژاردنی نوێ بە هۆی روودانی جەنگ یان کارەساتی سروسستییهوه ئەنجام بدری ، ئەوه ، لهوبارهدا ئەنجومەن لهسەر ئیش و کاری خۆی بهردهوام دهبیست تا کاتی هەلبژاردنی ئەنجومەنیکی نوێ و سازدانی دانیشتنی یهکهمی .

بهشی دووهم
دهسه لاتی تهنفیزی
مه بجه سی یهکهم
سهروکی ههریمی کوردستان

ماددهی سی و نۆ :

ههریم سهروکیکی ههیه به (سهروکی ههریمی کوردستان) ناودهبری که سهروکی بالای دهسه لاتی تهنفیزییهو، سهرهك کۆماری فیدرالی عیراق دهنوینی و ، جیگری ئەویشه له بۆنهگهلی نیشتمانیو نهتهوهبییدا و تهنسیقی نیوان دهسه لاتهکانی یهکیتیو دهسه لاتهکانی ههریمیش له ئەستۆ دهگری.

ماددهی چل :

سهروکی ههریمی کوردستان به ههمان شیوازی ههلبژاردنی سهرهك کۆماری فیدرالی عیراق ههلهبژیردری ، ئەوهش به یاسا ریک دهخریت.

ماددهی چل و یهك :

شیوازی ههلبژاردن و شهرت و شروتی خو پالوتن و چۆنیتی تاوانبار کردن و دادگایی کردن و حالهتهکانی کۆتایی هاتنی (ولایه)ی سهروکی ههریمی کوردستان به پیی یاسایهکی تایبته دیار دهکرین.

ماددهی چل و دوو :

سهروکی ههریم بهر لهوهی دهست به ئهرکهکانی بکات ، ئەم سوینده دهستوریهی خوارهوه له بهردهم ئەنجومەنی نیشتمانی ههریمی کوردستاندا دهخوات :

((به یهزدانی مهزن سوینده دهخۆم که ماف و دهسکهوت و یهکیتی و بهرژهوندهکانی گهلی کوردستان پپاریزم و ریز و پابهندییم بۆ ههردوو دهستوری کۆماری فیدرالی عیراق و دهستوری ههریمی کوردستان ههبی و ئیش و کارهکانم به دروستی و به دئسوژی ئەنجام بدهم)) .

ماددهی چل و سی :

ئاڕهستیفی رۆژنامهی وهقایی کوردستان
ماوهی (ولایه)ی سهروکی ههریمی کوردستان چوار ساله و ، دهشی بۆ یهك جاری دیکهش

ههلبژیردریتهوه .
www.mojkurdistan.com

ماددهی چل و چوار :

سه روکی هه ریمی کوردستان ئه م ئیش و کارانه دهکات :

1. دهرهینانی ئه و یاسانهی که ئه نجومه نی نیشتمانی هه ریم دایانده نی.
2. دهرهینانی (مرسوم) بۆ دهست پی کردنی هه لباردنه گشتیه کانی ئه نجومه نی نیشتمانی هه ریم.
3. دهرهینانی (مرسوم) بانگهیشتنی ئه نجومه نی نیشتمانی هه ریم بۆ خولی یه که می کۆبوونه وه .

4. دهرهینانی (مرسوم) پیکهینانی ئه نجومه نی وه زیران دواي وه رگرتنی متمانه له ئه نجومه نی نیشتمانی هه ریمدا.
5. بانگهیشتی ئه نجومه نی وه زیران دهکات بۆ کۆبوونه وه ی نائاسایی هه ر کاتی به زه روور بزانی و ، کۆبوونه وه که ش ته نیا بۆ ئه و بابه تانه ده بیته که بانگهیشته که ی له سه رکراوه ، ئه گه ر خویشی ئاماده بی ئه وه له و باره دا خو ی سه روکیه تی کۆبوونه وه که دهکات.

6. به راویژی سه روکی ئه نجومه نی نیشتمانی هه ریم و ئه نجومه نی وه زیران ، بریارگه لی دهردهینانی هیزی یاسایان هه یه ، ئه وه ش له کاتی که ده بیته که هه ریمی کوردستان و پیرو سیاسی که ی یان ئاسایشی گشتی یان دام و ده زگا ده ستورییه کانی له ناکاوی بکه ونه به ر مه ترسیگه لی هه ره شه له بوونی (که یانی) بکه ن و ، ئه نجومه نی نیشتمانی هه ریم نه په رژی کۆبیته وه ، به مه رجی ئه و بریارانه پاشان بخرینه به رده م یه که م کۆبوونه وه ی ئه نجومه نی نیشتمانی هه ریم . خو ئه گه ر هات و نه خرانه به رده می ، یان خرانه به رده می و ئیقراری نه کرد ، ئه وه له و باره دا خه سه له تی یاسیایان نامینی.

7. جار دانی باری ناکاو (حالة الطواريء) به پیی یاسایه کی تایبه ت.
8. ئه و ئیش و کارانه ی که سه ره ک کۆماری فیدرالی عیراق پیی ده سپیری.
9. بزواندی هیزه چه کداره کان و هیزه کانی ئاسایشی ناوخوی هه ریم به پیکهاتن له گه ل ئه نجومه نی وه زیرانی هه ریم.

10. هینانی هیزی چه کداری یه کیتییه که بۆ ناو هه ریم له کاتی پیویستدا ، ئه ویش به ره زامه ندیی ئه نجومه نی نیشتمانی هه ریم.
11. سه ره پرشتی و ئاراسته کردنی دام و ده زگا ئاسایشیه کانی فیدرالی که به شیوه یه کی ره فته نی (موقت) یان به رده وام له هه ریمدا له کاردا ده بن.

12. دهرهینانی (مرسوم) ده ست له کار هه لگرتنی ئه نجومه نی وه زیران یان وه زیر ، کاتی که له متمانه ده خرین.

هه ریمی رۆژنامه ی وه تایی کوردستان

۱۳. دەرھینانی (مرسوم) ی قبولکردنی دەست لە کار ھەلگرتنی ئەنجومەنی وەزیران یان وەزیر کاتی کہ خۆیان داوایان کردبێ ، داواشیان لێ دەکا لە کار و فرمانی خۆیاندا بەردەوام بن تا پیکھینانی وەزارەتی نوێ.

۱۴. لیبوردنی تاییبەت لە ھوکمدراوھەکان.

۱۵. تەسدیقکردنی ھوکمگەلی لەناوبردن (الأعدام) یان سووککردنی بۆ سجنی ھەتا ھەتایی (المؤبد).

۱۶. دامەزراندن و عەزل کردن و فەصل کردن و خانەنشین کردنی خاوەن دەرھجە تاییبەتەکان و دادوەر و سەرۆکی ئیددیدیعی گشتیی ھەریم و موددەعیە گشتیەکان و جیگرەکانیان و سەرۆکانی یەکە ئیدارییەکان بە پێی یاسا.

۱۷. پیدانی روتبەیی سەربازی بە ئەفسەرانێ ھێزە چەکدارەکان و ھێزەکانی ئاسایشی ھەریم ، ھەرھەدا دەرکردن و و خانەنشین کردنیان بە پێی یاسا.

۱۸. پیدانی نیشان و مەدالیا (الأوسمة و الأنواط) کہ بە پێی یاسا دیاردەکرێن.

۱۹. دامەزراندن و عەزل کردنی نوینەرانێ ھەریم لە ئەنجومەنی ھەریمەکاندا ، لەسەر پێشینیازی ئەنجومەنی وەزیران و تەسدیقکردنی لە لایەن ئەنجومەنی نیشتمانیی ھەریمی کوردستانەو.

ماددەیی چل و پینج :

مووچە و دەرماڵەکانی سەرۆکی ھەریمی کوردستان بە یاسا دیاردەکرێن.

ماددەیی چل و شەش :

سەرۆکایەتی ھەریم دیوانیکی دەبیئت ، ئەرک و پیکھاتەکانیشی بە یاسا دیاردەکرێن.

ماددەیی چل و ھەوت :

۱. ئەگەر سەرۆکی ھەریمی کوردستان دەست لە کار ھەلگرتی یان بمری یان تووشی زەبوونییەکی سەرۆمپ ببی ، ئەو لەوبارەدا بە ھەمان شیوەی ھەلبژاردن جی نشینیک جیگای دەگریتەو.

۲. کاتی چۆلبوونی مەنسەبی سەرۆکی ھەریمی کوردستان ، ئەو لەوبارەدا سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانیی ھەریمی کوردستان ئیش و کارەکانی ھەلدەسوورپینی تا ھەلبژاردنی سەرۆکی نوێ.

۳. کاتی دیارنەبوونی سەرۆکی ھەریمی کوردستان یان کاتی مۆلەتی ، ئەو لەوبارەدا سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیرانی ھەریم بە وەکالەت ئیش و کارەکانی ھەلدەسوورپینی.

ئەبەتشیفی رۆژنامەیی ووقائعی کوردستان

مه بجه سی دووهم
ئه نجومه نی وهزیرانی ههریمی کوردستان

ماددهی چل و ههشت :

ئه نجومه نی وهزیرانی ههریمی کوردستان ، دهستهی تهنفیزی و ئیداریی بالاییه له ههریمداو ، ئیش و کارهکانی دهسه لاتی تهنفیزی ، له ژیر سه ره رشتی و ئاراسته کاریی سه روکی ههریمی کوردستاندا هه لده سوورپینی.

ماددهی چل و نۆ :

۱. ئه نجومه نی وهزیران له سه روکی ئه نجومه نی وهزیران و جیگرهکانی و ژماره یه ک له وهزیران پیک دیت ، به مهرجی ژماره یان له (۱۵) وهزیر که متر نه بیئت.
۲. سه روکی ههریمی کوردستان ، پیکهینانی وهزارهت به و ئه ندامی ئه نجومه نی نیشتمانیی ههریمه ده سپیری که له لایهن فراکسیونی ژۆرینهی په ره له مانه وه ده پالیئوریت.
۳. ئه ویش ، که سه روکیه تیی وهزارهتی پی سپیدراوه ، جیگرهکانی و وهزیرهکانی له نیوان ئه ندامانی ئه نجومه نی نیشتمانیی ههریم یان له غهیری ئه وان که شهرتوشرووتی ئه ندامیتی ئه نجومه نی نیشتمانیی ههریمیان تیدا فه راهمه ده ست نیشان ده کات.
۴. سه ره ک وهزیران لیستی ناوی ئه ندامانی وهزاره ته که ی پیشکهش ده کات به سه روکی ههریم بۆ ته سدیقکردنی.
۵. داوی ته سدیقکردن له لایهن سه روکی ههریمه وه ، ئنجا سه ره ک وهزیران ئه نجومه نی وهزاره ته که ی پیشکهش ده کات به ئه نجومه نی نیشتمانیی ههریم و داوی متمانه پیدانی ده کات و ، پاشان داوی وهرگرتنی متمانه ئیدی (مرسوم) ی پیکهینانی ده رده هیئی.
۶. سه روکی ئه نجومه نی وهزیران سه روکیه تیی دانیشتنهکانی ئه نجومه ن ده کات ، ته نیا ئه و دانیشتنانه ی نه بی که سه روکی ههریمی تیدا ئاماده ده بیئت.

ماددهی په نجا :

له پیکهینانی ئه نجومه نی نیشتمانیی ههریمی کوردستاندا نواندن کۆمه له نه ته وه بییه کان ره چاو ده گیری.

ماددهی په نجا و یه ک :

وهزیرهکان له و کاروبارانهدا که پیوه نیداردن به ئه نجومه نی وهزیرانه وه ، به هاوکاری له به رده می ئه نجومه نی نیشتمانیی ههریمدا به پرسن و ، ههر وهزیرهش ، به ته نیا ، له کاروباری وهزاره ته که ی خۆی به پرسه .

ماددهی په نجا و دوو :

ئه نجومه نی وهزیران ئه م ئیش و کارانه هه لده سوورپینی.

۱. بهرکارخستنی یاساو پیپۆ و بریار گهل و پاراستنی ئاسایشی هه‌ریم و مولک و مالی گشتی.
۲. ره‌نگرشتنی سیاسه‌تی گشتی هه‌ریم به هاوکۆمه‌کی له‌گه‌ل سه‌رۆکی هه‌ریمی کوردستاندا.
۳. ئاماده‌کردنی پرۆژه‌گه‌لی پلانه‌کانی فراژوکاری (التنمیة) و دابینکردنی پیداوایسته‌کان بۆ به‌رکارخستنیان.
۴. ئاماده‌کردنی پرۆژه‌ی بوجه‌ی گشتی هه‌ریم.
۵. سه‌ره‌پرشتی ئیش و کاری وه‌زاره‌ته‌کان و دام و ده‌زگا و مه‌رفه‌قه‌گشتیه‌کانی هه‌ریمی کوردستان و ئاراسته‌کردن و به‌دواداچوون و مورا‌قه‌به‌کردنیان ، هه‌روه‌ها ته‌نسیق‌کردنی چالاکی له‌ نیوانیاندا . بۆیشی هه‌یه‌ به‌ریاره‌کانیشیان ئیلاغان هه‌مواریات.
۶. ده‌ره‌ینانی به‌ریاره‌گه‌لی ته‌نفیزی و ئیداری به‌ پیتی یاساو پیپۆکان.
۷. ئاماده‌کردنی پرۆژه‌ی یاساگه‌ل و ده‌ره‌ینانی پیپۆکان.
۸. دامه‌زراندن و دیارکردنی مووچه‌و ته‌رفیع و فه‌صل و عه‌زل و خانه‌نشین کردنی فرمانبه‌ران به‌ پیتی یاسا.

ماده‌ی په‌نج و سی :

وه‌زیره‌که‌م به‌رپرسی راسته‌وخۆیه‌ له‌ هه‌موو کاروباری پێوه‌ندیی به‌ وه‌زاره‌ته‌که‌یه‌وه‌ هه‌بی.

ماده‌ی په‌نج و چوار :

۱. ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران به‌ ده‌ست له‌کاره‌لگرتو له‌ قه‌له‌م ده‌دریته‌ گه‌ر ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی هه‌ریم له‌ متمانه‌ی بخت.

۲. وه‌زیره‌ به‌ ده‌ست له‌کاره‌لگرتو له‌ قه‌له‌م ده‌دریته‌ گه‌ر ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی هه‌ریم له‌ متمانه‌ی بخت.

ماده‌ی په‌نج و پینج :

۱. چۆنیتی به‌رپرسدان (مسألة‌ی سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران و جیگره‌کانی و وه‌زیره‌کان و ، چۆنیتی تاوانبارکردن و دادگاهی کردنیان ، به‌یاسا دیارده‌کری.

۲. مووچه‌و ده‌رماله‌و مافه‌کانیشیان به‌ یاسا دیارده‌رکری.

به‌شی سییه‌م

ده‌سه‌لاتی دادوه‌ری

ماده‌ی په‌نج و شه‌ش :

ده‌سه‌لاتی دادوه‌ری له‌ هه‌ریمدا به‌ ده‌ره‌جه‌گه‌لی جیاوازیه‌وه‌ ، به‌جۆره‌کانیه‌وه‌ ، به‌ ده‌سته‌کانیه‌وه‌ ، به‌ شیوازی پیکه‌ینانیه‌وه‌ به‌ شه‌رتوشروتی دامه‌زراندنی ئه‌ندامه‌کانی و

گواستنه‌وه‌ی پرسینه‌وه‌یانه‌وه‌ ، هه‌مووی به‌ یاسا رێک ده‌خریت .
ماده‌ی په‌نج و چه‌وت :

دادوهری (ولایه‌ی عاممه‌ی) هه‌یه به‌سه‌ر هه‌موو که‌سانی ته‌بیعی و مه‌عنه‌ویی گشتی و تاییه‌تییه‌وه ، ته‌نها به‌سه‌ر ئه‌وانه‌وه نه‌بی که یاسا هه‌لاویری (استثناء) کردوون.

مادده‌ی په‌نجا و هه‌شت :

دادوهری سه‌ربه‌خۆیه ، له یاسا به‌ولاوه هیچ ده‌سه‌لاتیکی دیکه‌ی به‌سه‌ره‌وه‌نییه .

مادده‌ی په‌نجا و نۆ :

دادگای پید‌اچوونه‌وه (التمین) له هه‌ریمی کوردستاندا سه‌رباری ئیش و کاره ئاساییه‌کانی خۆی ، تاییه‌تمه‌ندیشه به لی‌کدانه‌وه‌ی ئه‌م ده‌ستوره‌و یه‌کلارکرنه‌وه‌ی تانه (دفع‌ی) ده‌ستورینه‌بوونی ئه‌و یاسایانه‌ی که له به‌رده‌م دادگادا ده‌عوایان پی‌کراوه‌ته‌وه ، ئه‌وه‌ش به یاسا ری‌ک ده‌خریت .

مادده‌ی شه‌سته‌م :

ئید‌دیعی گشتی نوینه‌ری میله‌ته (المجمع) له پارێزگاری کردنی مافی گشتی و وه‌دییه‌نانی عه‌داله‌تدا .

مادده‌ی شه‌ست و یه‌ک :

تیره‌غیره ئیسلامه‌کان بۆیان هه‌یه ، به پی‌ی یاسای تاییه‌ت ئه‌نجومه‌نگه‌لی رۆحانی و دادوهری خۆیان ساز به‌دن ، ئه‌م ئه‌نجومه‌نانه‌ش مافی ئه‌وه‌یان هه‌یه سه‌یری هه‌موو ئه‌و شتانه‌بکه‌ن که په‌یوه‌ندی راسته‌وخۆی به ئه‌حوالی شه‌خسی ئه‌و تیرانه‌وه هه‌یه و ناکه‌ونه‌ن چوارچیوه‌ی ئیش و کاره‌کانی دادگاکانی ئه‌حوالی شه‌خسیه‌وه .

مادده‌ی شه‌ست و دوو :

هه‌موو حوکم و بریاره دادگاییه‌کان به ناوی گه‌له‌وه ده‌رده‌چن .

ده‌روازه‌ی چواره‌م

ئیداره‌و ئه‌نجومه‌نه‌ شاره‌وانییه‌کان

مادده‌ی شه‌ست و سێ :

دابه‌شه ئیداریه‌کانی هه‌ریمی کوردستان به پی‌ی یاسای هه‌ریم ئه‌نجام ده‌درین که له‌گه‌ل حوکمه‌کانی ئه‌م ده‌ستوره‌دا پی‌چه‌وانه نه‌بن و مافه ئیداره‌ییه‌کانی کۆمه‌له‌نه‌ته‌وه‌ییه‌کانیش ره‌چاو‌بگیرین له‌وه‌یه‌که ئیداریانه‌دا که زۆرینه‌ی دانیشتوانی تیدا پی‌ک ده‌هینن .

مادده‌ی شه‌ست و چوار :

هه‌ریم بۆ هه‌یه یه‌که‌گه‌لی ئیداری و هه‌ک (پارێزگا و قه‌زا و ناحیه‌)ی نوێ بنیات بنی و ئه‌نجومه‌نگه‌لی محه‌للیان بۆ پی‌ک به‌ینی و ، مه‌رکه‌زه‌کانیان دیاری بکات و بی‌گۆریت و سنووره‌کانیان بچه‌سپینێ و هه‌مواریان بکات و له یه‌که‌گه‌لی ئیداری دایان به‌ریت و بیانخاته سه‌ر یه‌که‌گه‌لی ئیداری دیکه ، ئه‌وه‌ش هه‌مووی به یاسا ری‌ک ده‌خریت .

مادده‌ی شه‌ست و پینچ :

مه‌رکه‌زی پارێزگا و قه‌زا و ناحیه‌و گوند که ژماره‌ی دانیشتوانی له سێ هه‌زار که‌س که‌مه‌تر نه‌بن شاره‌وانییه‌کی ده‌بی‌ت ئه‌نجومه‌نی‌ک به‌پۆه‌ی ده‌بات ، ئه‌و شاره‌وانییه‌ خزمه‌تی گشتی به هاوولایه‌یه‌کانی پیشکەش ده‌کات .

ماددهی شهست و شهش :

١. سه رۆك و ئەندامانی ئەنجومهانی شارهوانی له دانیشتوانی ناوچه که به دهنگدانی گشتیی ئازاد و نهیانی و راسته و خۆ هه لده بژیردرین.
٢. له پیکهینانی ئەنجومهنگه لی شارهوانیدا ، نوینه رایه تی عادیلانه بۆ کۆمه له نه ته وه ییه کانی هه ری می کوردستان ره چاوده گیریت.

ماددهی شهست و جهوت :

پله کانی شارهوانیه کان و چۆنیتی هه لبژاردنی سه رۆك و ئەندامانی ئەنجومهانی شارهوانی و ئیش و کاره تاییه ته کانی ئەنجومهنگه لی شارهوانی و ماوه ی ئەندامیتی ئەندامه کانی و کاروباره کانی دیکه ی ، هه مووی به یاسا دیارده کرین.

**ده روزه ی پینجه م
جوگمه داراییه کان**

ماددهی شهست و ههشت :

به پپی یاسا نه بی ، ناشی باج یان ره سم بسه پیئری یان هه مواری بکری یان له غو بکری یان هه یچ که سیکی لی عه فو بکری ت.

ماددهی شهست و نو :

ده سه لاته کانی هه ری م ، بۆیان هه یه باج و ره سم له هه ری مه که دا بسه پیئن و وه ریانبگرن یان هه مواریان بکه ن یان له غویان بکه ن ، به رچا و گرتنی هه قیانه ت ((عه داله ت) و یه کسان و یه کبونی له نیوان هاوولاتیانی کۆماری فیدرالی عیرا قدا.

ماددهی جهفتا :

داهاتی هه ری می کوردستان له مانه پیک دیت :

١. ده سه که وتی باج و ره سم و مزو کری خزمه تگه لی مه رفه قه گشتیه کان و ئیراداتی دام و ده زگا و شیرکه ت و به رژه وه ونده گشتیه کان له هه ری مدا.
٢. ده سه که وتی وه به ره یانی چا و گه سروشتیه کان (استثمار الموارد الطبعیه) له هه ری مدا.
٣. منحه و به خشش و ده سه که وتی پیتاک و یانسیب.
٤. قهرزی خۆمالی و ده ره وه ی تاییه ت به هه ری می کوردستان.
٥. به شه ده سه که وتی سامانی نه وت و ره سمی گومرگ که به پپی ریژه ی دانیشتوانی هه ری م له چا و دانیشتوانی عیرا قدا ، به ره ره ری م ده که وی.

ماددهی جهفتا و یهک :

هه ری می کوردستانی عیراق له رووی داراییه وه جینشینی ده سه لاته کانی یه کیتی ده بی ت ، له هه ر ئیستیحقا قیکی دارایی و باج و ره سمیکی دوا خراوی سه ر به هه ری مدا.

ماددهی جهفتا و دوو : www.mojkurdistan.com

سالی دارایی به یاسا دیارده کری.

ماددهی جهفتا و سی :

هموو سالیکی دارایی ، یاسای بوجهی یه کخراوی هه ریمی کوردستان یاساکاری ده کریت و ، داها و خه رجبی خه ملینراو له خو ده گری.

دهروازی شه شه م حوکمه کوئابیه کان

ماددهی جهفتا و چوار :

هه یاسا یان پیرو یان بریار یان (مرسوم)ی که له مافه نه ته وه ییه کانی گه لی کورد یان هاوولاتیانی هه ریمی کوردستان که م بکاته وه یان به ربهستی بکات ، یان پیچه وانه یی حوکمه کانی ئەم دهستوره بیی ، به باتل له قه له م ده دریت.

ماددهی جهفتا و پینج :

به بی ره زامه ندیی ئەنجومه نی نیشتمانیی هه ریمی کوردستان ، ناشی ، که یانی ، یان پیرویی سیاسی کۆماری فیدرالیی عیراق بگۆردری ، دهن ، به پیچه وانه وه گه لی هه ریمی کوردستان بوی هه یه مافی خوی له چاره نووسی خۆیدا پیاده بکات.

ماددهی جهفتا و شه ش :

هه ر ناکوکی و ویکنه هاتنیکی دهستوری له نیوان دهسه لاته کانی هه ریمی کوردستان و هه ربه که له دهسه لاته کانی کۆماری فیدرالیی عیراق یان دهسه لاته کانی هه ریمیکی دیکه دا رویدات ، ئەوه ، له وباره دا هه والهی دادگای دهستوریی یه کیتییه که ده کریت بو یه کلاکردنه وه ی.

ماددهی جهفتا و هه وت :

ئەم لایه نانه ی خواره وه مافی پیشکه شکردنی پینجیازی هه موارکردنی دهستوریان هه یه :

۱. سه روکی هه ریم.

۲. ئەنجومه نی وه زیران.

۳. ژماره یی که له چواره کی ژماره ی ئەندامانی ئەنجومه نی نیشتمانیی که متر نه بن.

ماددهی جهفتا و هه شت :

له هه ریما دیوانی ريقابه ی دارایی داده مه زریی و ، به ئەنجومه نی نیشتمانیی کوردستانی عیراقه وه په یوه ست ده بی و ، ئەرک و پیکهاته کانیشی به یاسا ریک ده خریت.

پینج شه مه ۲۰۰۲/۱۱/۷

ئهرشیفی رۆژنامه ی وه قایعی کوردستان

www.mojkurdistan.com

پروژهی دهستوری کۆماری فیدرالی عێراق

دهروازهی یه کهم دامه زانندی یه کیتیه که

ماددهی یه کهم :

عێراق دهوله تیکه یه کگرتوی (فیدرالی) یه ، پێڕۆیه کی کۆماری دیموکراتی په رله مانه هیه ، پێی دهگوتری کۆماری فیدرالی عێراق .

ماددهی دووهم :

کۆماری فیدرالی عێراق له مانه پیک دیت :

یه کهم : ههریمی عهره بی : ههر دوو ناوچهی ناوه ند و باشووری عێراق و پارێزگای موسل (نهینهوا) له باکووری عێراق له خو دهگری ، نهو قهزاو ناحیهانه نه بی که زۆرینه یان کوردن و له برگی دووهمی خواره و هدا ناویان هاتوه .

دووهم : ههریمی کوردستان : پارێزگاکانی کهرکوک و سلیمانی و ههولیر و دهوک و قهزاکانی ئاکری و شیخان و سنجار و تلعفر و ناحیهکانی زهممار و بهعشیقه و ئهلقوش و ئاسکی که له ک له پارێزگای موسل و قهزای خانه قین و مهنده لی له پارێزگای دیاله به هه موو سنووره ئیداریهکانی بهر له سالی (۱۹۶۸ز) دهگریته وه له گه ل نهو ناوچانهش که زۆرینه ی کوردی تیدا نیشته جین .

ماددهی سێیه م :

گه ل چاوگی دهسه لاته کان و بناغه ی شه رعیه ته کانی تی .

ماددهی چوارهم :

گه لی عێراق له دوو نه ته وه ی سه ره کی پیک هاتوه که نه ته وه ی عهره ب و نه ته وه ی کورده . نه دهستورهش له سه ر بناغه ی فیدرالییه ت مافه نه ته وه ییه کانی هه ردووکیان ئیقرار ده کاو ، مافه ره واکانی کۆمه له نه ته وه ییه کانی ش له چوارچیوه ی کۆماری فیدرالی عێراقدا ئیقرار ده کات .

ماددهی پێنجهم :

به غدا پایته ختی کۆماری فیدرالی عێراقه و ، ده شیته ی کاتی پێویست بکات غه یری به غدا بو ماوه یه کی ره فته نی (موقت) بکریت به پایته خت .

ماددهی شه شه م :

۱ . کۆماری فیدرالی عێراق ئالو دروشم و سرودی نیشتمانی خوی هیه به مه رجی هه ره موویان هیما ی یه کی تی و هاوژیانی و برایه تی نیوان نه ته وه کانی تیدابیت ، نه وه ش به یاسایه ک ریک ده خریت .

۲ . ههریمی کوردستان ئالای تایبه تی خوی هیه شان به شان ئالای کۆماری فیدرالی

عێراق ، ههروهها دروشم و سرود و جهژنی نه ته وه یی (نهروزی ۲۱ی ئادار) یشی هیه که نه وه ش به یاسایه ک ریک ده خریت .

ماددهی جهوتهم :

عهره بی و کوردی دوو زمانی ره سمیی یه کیتیه کهن و ، عهره بی زمانی ره سمیی هه رییمی عهره بی و ، کوردیش زمانی ره سمیی هه رییمی کوردستانه .

**دهروازهی دووهم
ماف و نه رکه بنیچه بییه کان**

ماددهی هه شتتم :

یه که م : هاوولاتیان له بهردهم یاسادا چونیه کن و هیچ جیاوازییه کیان به هوی جنس یان ره گهز یان رهنگ یان زمان یان ئاین یان مه زه ب یان هه لکه وتی کۆمه لایه تی یان دۆخی کۆمه لایه تییه وه ، له نیواندا نییه .

دووهم : هه لی چونیه ک (تکافؤ الفرص) بۆ هه موو هاوولاتیان له سنووری یاسادا دهسته به ره .

ماددهی نۆیه م :

خیزان (الأسرة) ناوکه ی کۆمه لگه یه و ، دهوله تیش پاراستن و راگرتنی له ئه ستۆ ده گری و چاودیری دایکایه تی و مندالی تیش ده کات .

ماددهی ده یه م :

ئافره ت یه کسانیی ته واوی له گه ل پیاودا هه یه .

ماددهی یازده :

یه که م : تاوانبار بی تاوانه (پاکه) تا له دادگاییه کی یاساییدا ئیدانه کی ساغ ده کریته وه .

دووهم : مافی خۆپاریزی له هه موو قۆناغه کانی لی پینچانه وه و دادگاییدا به پیی حوکه کانی یاسا مافیکی پیروژه .

سییه م : دانیشتنه کانی دادگایی کردن له پروه (ئاشکرایه) ، مه گه ر ، دادگا به پیی حوکه کانی یاسا بریاری نه ئینی بوونیان بدات .

چواره م : سزا شه خصییه و ، به پیی یاساش نه بی ، نه جه ریمه هه یه و نه سزا ، سزا له سه ر ره فتاریش ناشی بدری ، مه گه ر یاسا ئه و ره فتاره له کاتی تیوه گلانیدا به جه ریمه له قه له م بدات و ، ناشی له و سزایه زیاتر که له کاتی تیوه گلانی جه ریمه که دا به رکارخراوه ، سزایه کی گرانه تر سه پینریت .

ماددهی دوازده :

یه که م : حورمه تی (که رامه تی) مرؤف پاریزراوه و ، هه ر جوړه ئه شکه نه چه دانیکی جهسته یی و دهروونی قه ده غه یه .

دووهم : به پیی حوکه کانی یاسا نه بیته ، ناشی که سیی بگیری یان ته وقیف بکری یان

بشکنریت . **رژیمی روژنامه ی وه قایعی کوردستان**

سییه م : حورمه تی خانه پاریزراوه و ، به پیی ئوسوله دیارکراوه کانیش نه بی که له یاسادا

هاتوو ه ناشى پى بهاوژرئته ناوخانه يان بپشكئريت .

ماددهى سبازده :

نهئىنى هاودهنگى بهرىدى (ئاساى و ئهلىكئرونى) و بروسكه و تهلهفونى دهسته بهرهو ، بو زهروورتهى عهدالهت و ئاسايشى و به برىارى لايهئىكى دادوهرى و له سنوورى ئىقراركراوى ياسايشدا نه بى ، ناشى ئاشكرا بكرين .

ماددهى چوارده :

ناشى هاوولائى له سه فه ر بو دهره وهى ولات يان گه رانه وهى قه دهغه بكرئت و ، له حاله تانه شدا نه بى كه ياسا سنوورى بو دانابن دهن هاتن و چوونيشى له ناو ولاته كه دا لى نابه سئرى .

ماددهى پازده :

ئازادى ئاين و بپواو داب و ده ستورى ئاينى دهسته بهرن به مه رجى له گه ل حوكمه كانى ئه م ده ستوره و ده ستورگه لى هه ريمايه تى و ياساگه لى يه كئتيه كه دا پيچه وانه نه بن و له پيروي گشتى و ئادابى گشتى لانه دن .

ماددهى شازده :

فئركردنى سه ره تايى ئيلزاميه و ، ده ولت و حوكمه تانى هه ريمه كانيش پيويسته له سه ريان بى سه وايى (الأمية) له ناو بهن و ، مافى فيربوونى به خوڤاى له قوناغه جوڤر به جوڤره كانى سه ره تايى و ناوه ندى و دواناوه ندى و زانكووى و پيشه يى و ته قه نيدا بو هاوولائى تيانى خوڤيان ده سه ته بهر بكه ن .

ماددهى جه فده :

ئازادى ليكولئنه وهى زانستى ، له چوارچيوه ي ياسادا ، ده سه ته بهره و ، پيويستيشه ده ست بالايى و ئيبدا و ئيپتيكاريش له بو ارگه لى زانستى و فيكرى و روڤشبرى و هونه ريدا دنه بدرين و پاداشت بكرين .

ماددهى هه ژده :

ئازادى را و په خش و چاپه مه نى و روژنامه وانى و كوڤوونه وه و خوڤيشاندا ن و مان گرتن و دامه زاندى حزبگه لى سباسى و سه نديكا و كومه له كانيش ، به پيى حوكمه كانى ياسا ده سه ته بهر ده كرين .

ماددهى نوژده :

يه كه م : هيج هاوولائيه ك له جنسيه ي عئراقى بى بهرى ناكرى .

دوهم : ناشى په نابه رى سباسى ته سليم بكرئته وه .

ماددهى بيست :

يه كه م : كار كردن مافى كى هه ر هاوولائيه كه و ، پيويستيشه له سه رى ، له هه ر كوئيه كيش بيه وى كارى خوڤى ده كات و ده سه لاته كانى ده وله تيش هه ول ده دن هه لى كار ((فرصة العمل)) بو هه ر هاوولائيه ك كه تواناى به سه ريدا بشكى بره خسيئن .

دووهم : دهولت ، باشت کردنی هه لومهرجی کار و بالا کردنی سهویه ژیواری و شارهزایی و رۆشنبیری بۆ گشت هاوولاتیانی ئیشکەر دهسته بهر دهکا ، ههروهها زهمانهتی کۆمه لایه تییان بۆ حالهتی نه خوۆشی و زه بوونی و بی کاری و پیری بۆ فه راهه م دهکات.

سییه م : به پیی یاسا ، بۆ حالهتی دوورخستنه وهی زیانیکی گشتیی ناكاو نه بی ، دهنه ، ناشی ئیشکیکی دیارکراو به زۆر به هیچ که سیک بکریت.

ماددهی بیست و یهک :

دهسه لاته کانی یه کیتییه که وه هه ریمه کانی مافی مۆلکایه تی دهسته بهر دهکهن و ، یاسا پیوه ندیداره کانی ناوه رۆک و سنووره کانی ریک دهخهن.

ماددهی بیست و دوو :

یه که م : دهولت له ریگی سهرومر به رفراوان کردنی خزمه ته پزیشکیه کانی بو ارگه لی پاراستن و چاره سه ری و داو ده رمانه وه ، پاراستنی ته ندروستی گشتی دهسته بهر دهکات.

دووهم : دهولت ، پاراستن و باشتکردن و به ره و چاکتر گۆرینی خاکوئاو (البیئه) دهسته بهر دهکات.

ماددهی بیست و سی :

باج دان ئه رکیکی پیویسته له سه ره هه موو هاوولاتیه ک و ، به یاساش نه بی باج نه ده سه پینری و نه وه رده گیری و نه هه موارده کری.

ماددهی بیست و چوار :

پیشکەش کردنی شکات و به رزکردنه وهی سکا لانه بۆ دهسه لاته پیوه ندیداره کان مافیکی دهسته بهر بۆ هاوولاتی و ، دهسه لاته کانی پیویسته له ماوه یه کی دیارکراوی ماقوولدا یه کلایی بکه نه وه .

ماددهی بیست و پینج :

مه رجه عی پاراستنی ئه و مافانه ی له م ده روزه یه دا هاتوون دادوهریه و ، دادگاش کاتی که م و زۆری به رپرستی دهسه لاتی پیوه ندیدار یان به رپرستی یه که وراستی شه خصی یان به رپرستی هه ردووکیان دیارده کات ئه و جا پیویسته له سه ری حوکمی سزا یان قه ره بو یان هه ردوو حوکمه که به سه ریدا سه پینی.

ده روزه ی سییه م

دهسه لاته کانی یه کیتی

به شی یه که م — دهسه لاتی یاساکاری

ماددهی بیست و شهش :

دهسه لاتی یاساکاری یه کیتی له دوو ئه نجومه ن پیک دیت که بریتین له په رله مانی یه کیتی و

ئه نجومه نی هه ریمه کان.

ئه ره رسیفی رۆژنامه ی وه قایعی کوردستان

www.mojkurdistan.com

**مه بحه سی یه که م
(په رله مانى یه کیتى)**

ماددهى بیست و جهوت :

یه که م : په رله مانى یه کیتى له نوینه رانى گه لى هه ردوو هه ریمه که پیک دیت و به دهنگدانى گشتى نازاد و نهینى و راسته وخو هه لده بژیردین ، ئەو ههش به یاسا ریک ده خریت .
دووه م : هه ر هاوولاتییه که هه ژده سال ته مهنى ته واو کردبى و ئەهلییه تی ته واوی تیدا هاتبیته جی مافی هه لباردنى هه یه .

سییه م : هه ر هاوولاتییه که بیست و پینج سال ته مهنى ته واو کردبى و ئەهلییه تی ته واوی تیدا هاتبیته جی مافی خو پالوتنى بو په رله مانى یه کیتى هه یه .
ماددهى بیست و ههشت :

خولى هه لباردنى په رله مانى یه کیتى چوار ساله و ، له رۆزى کۆبوونه وهى یه که میه وه دهست پى ده کات .

ماددهى بیست و نو :

شیوازی هه لباردن و چۆنیتى ئەنجامدانى و ریژهى نواندن و دیارکردنى وادهى هه لباردن به یاسا دیار ده کرى .
ماددهى سی :

یه که م : ناشى ئەندامیتى په رله مانى یه کیتى و ئەندامیتى ئەنجومه نى هه ریمه کان یان په رله مانه کانى هه ریمه کان یان ئەندامیتى ئەنجومه نه کانى ئیداره گه لى شاره وانى و محه للى دووسه ره ، ئەمیشیان و ئەویشیان پیکه وه کۆ بکرینه وه .

دووه م : ناشى ئەندامیتى په رله مانى یه کیتى و وه زیفه یه کی گشتى پیکه وه بهن .
سییه م : ئەندامى په رله مان له و رۆزه وهى له به رده مى په رله مانى یه کیتیدا سویندى دهستورى ده خوات ، به دهست هه لگرتوو له وه زیفه ی گشتى له قه له م ده دریت .
ماددهى سی و یه ک :

په رله مان یه که م کۆبوونه وهى خو ی به سه روکایه تی به ته مهن گه وره ترین ئەندام ساز ده دا . له و کۆبوونه وه یه دا ، به دهنگدانى نهینى سه روک و جیگری سه روک و ئەمیندارى نهینیه کان له نیو ئەندامه کانیدا هه لده بژیری .
ماددهى سی و دوو :

یه که م : په رله مانى یه کیتى کۆبوونه وه کانى خو ی به زۆرینه ی ئەندامه کانى سازده دات و ، بریاره کانیشى به زۆرینه ی ره ها دهرده چوینى - ئەگه ر ده قیکى ئەم دهستوره پپچه وانه ی ئەوه نه بیته .

ئیه رشفى رۆژنامه ی وه قایعى کوردستان

دووه م : په رله مان دروستى ئەندامیتى یه کلا ده کاته وه .
سییه م : په رله مان بریار له سه ر پیکه پنانى لیژنه کانى خو ی ده دا .

مه بجه سی دووهم
ئه نجومه نی هه ریمه کان

ماددهی سیوسی :

ئه نجومه نی هه ریمه کان له بیست ئه ندام پیک دیت و ، به دوو ژماره ی یه کسان له ئه ندامان نوینه رایه تی هه ریه که له هه ریمی عه ره بی و هه ریمی کوردستان ده که ن.

ماددهی سیو چوار :

هه ر هه ریمه و به پی شیوازی که ده ستوری هه ریمه که دیاری کردووه نوینه رانی خوی بو ئه نجومه نی هه ریمه کان ناوزه دده کات و لاشیان دهدات.

ماددهی سیو پینج :

یه که م : ئه نجومه نی هه ریمه کان ئه و پرۆژه ی یاساو بریارانه ته سدیق ده کات که په رله مانی یه کیتی ئیقراریان ده کات.

دووهم : ئه گه ر هات و ، ئه نجومه نی هه ریمه کان پرۆژه ی یاساکه ی ئیقرارنه کرد ، ئه و له و باره دا هه واله ی په رله مان ده کرتته وه تا دووباره سه یری بکه نه وه .

سییه م : خو ئه گه ر هات و ، ئه نجومه نی هه ریمه کان بو دووهم جاریش له سه ر رای خوی سوور بو ، ئه وه له و باره دا ، ئیدی پرۆژه ی یاساکه به لاهه دهنری .

مه بجه سی سییه م
ئیشه تاییه ته کانی په رله مانی یه کیتی

ماددهی سیو شهش :

ئیشی تاییه تی په رله مانی یه کیتی بریتیه له پیاده کردنی ئه م ده سه لاتانه : یه که م : هه موارکردنی ده ستوری یه کیتی به زۆرینه ی سی له چواری ئه ندامانی هه ریه که له دوو ئه نجومه نه که ، به جیا .

دووهم : ته سدیقکردنی په یمانگه ل و ریکه وتننامه گه لی ده ره کی به ره زامه ندیی سی له چواری ژماره ی ئه ندامانی هه ریه که له دوو ئه نجومه نه که ، به جیا .

سییه م : جارپدانی جه نگ یان به ستنی ئاشتی به مه رجی سی له چواری ژماره ی ئه ندامانی هه ریه که له دوو ئه نجومه نه که ، به جیا ، ره زامه ندیی له سه ر بده ن .

چواره م : یاساکاری یاساکانی یه کیتی .

پینجه م : متمانه دان به وه زاره تی یه کیتی و ئه ندامه کانی و ، متمانه لی کیشانه وه یان .

شه شه م : ته سدیقکردنی بوجه و حساب و حسابکاری کۆتایی یه کیتی .

حه وته م : سه پاندن و هه موارکردن و ئیلغاکردنی باج و ره سمه کان .

هه شته م : ريقابه کردنی ئیشه کانی ده سه لاتنی ته نفیزی یه کیتی .

نۆیه م : دانانی پێرۆ ناوخواهیه که ی و دیارکردنی میلاکات و ئیقرارکردنی بوجه که ی و دامه زانندی فرمانبهره کانی و دیاری کردنی موچه کانیان.

به شی دووهم
دهسه لاتی ته نفیزی یه کیتی
مه بجه سی یه که م
سه روکی کو مار

ماددهی سی و ههوت :

سه روکی کو مار سه روکی دهوله ته و فرماندهی گشتیی هیزه چه کداره کانه له ولاتدا.

ماددهی سی و ههشت :

سه روکی کو مار به دهنگدانی گشتیی ئازاد و نهینی و یه که وراست یان (له لایه ن په رله مانی یه کیتییه وه) بو ماوه ی چوار سال هه لده بژێردریت و ، ده شی بو یه ک جاری دیکه ش هه لبژێردریتته وه .

ماددهی سی و نۆ :

مه رجی پالیئوراو بو پله و پایه ی سه رکۆمار ئه مانه ن :

یه که م : ده بی عیراقی بی ت و چل سالی ش ته مه نی ته واو کرد بی .

دووهم : ده بی مافگه لی مه ده نی و سیاسی هه بی .

ماددهی چل :

سه روکی کو مار به رله وه ی ئیش و کاری پله و پایه که ی خو ی بگری ته ده ست ، له به رده می دانیشتنییکی هاوبه شی په رله مانی یه کیتی و ئه نجومه نی هه ری مه کاند ، ئه م سوینده ده ستوریه ی خواره وه ده خوات :

((به یه زدانی مه زن سوینده ده خوم که ری ز له ده ستوری کو ماری فیدرالی عیراق بنیم و پاسه وانی له سه ره خو یی و سه ره یی نیشتمان بکه م و به دئسو زیش بو وه دی هی نانی به رژه وه ندی ئازادی و حورمه تی گه ل له کاردا بم))

ماددهی چل و یه ک :

کاتی سه روکی کو مار ده ست له کار هه لده گری یان ده مری یان تووشی زه بونیه کی به رده وام ده بی ، جیگره که ی بو باقیمه نی ماوه ی سه روکایه تییه که ی ئه رکی سه روکایه تی کو مار ده گری ته ده ست .

ماددهی چل و دوو :

سه روکی کو مار له ده ره وه ده وله تی یه کیتی ده شوینی و ، به ناوی ده وله تی یه کیتییه وه په یمانگه ل له گه ل ده وله ته بیانیه کاند ده به ستی و نوینه زی دیبلۆماسی ده نیزی و پیشوازی ش له نوینه رانی دیبلۆماسی ده کات .

ماددهی چل و سی :

سه رۆکی کۆمار ئەم ئیش و کارانه ده گرتته دهست :

یه کهم : سه ربه خۆیی کۆماری فیدرالی و یه کیتی خاکه کهی و ئاسایشی ناوه وه و ده ره وهی ده پاریزی.

دووه م : جیگری سه رۆکی کۆمار داده مزینیی دواي ئه وهی له لایه ن ئه نجومه نی هه ریمه کانه وه ده پالئوری.

سییه م : مه رسومی تایبته به پیکهینانی وه زاره تی یه کیی ده رده هیئی دواي ئه وهی متمانه ی په رله مانی یه کییت وه ده ست ده هیئی.

چواره م : مه رسومی تایبته به هه لبژاردنی په رله مانی یه کییتی ده رده هیئی.

پینجه م : یاسا یه کییتییه کان ده رده هیئی.

شه شه م : نوینه رانی دیبلۆماسی عیراق بو ده وله تان و ریخراو و کۆنگره نیوده وله تیه کان داده مه زرینیی و متمانه داریان ده کات.

حه وته م : هیزه چه کداره کان و هیزه کانی ئاسایشی ناوخو به پیی پیداو یستی به رزه وه ندی گشتی ده جوولینیی ، به جووری ، که له گه ل حوکمه کانی ئەم ده ستوره و ده ستوری هه ریمدا پیچه وانه نه بیته.

هه شته م : حاله تی ناکاو (الطواریء) جارده دات که ئه وه ش به یاسایه کی تایبته ریک ده خریت. تویه م : به پیی یاسا روتبه ی سه ربازی به ئه فسه رانی هیزی چه کدار و هیزه کانی ئاسایشی ناوخو ده به خشی و له خزمه ت ده ریان ده کا و خانه نشینیان ده کات.

ده یه م : نیشان و مه دالیا (الأوسمة و الأنواط) ده به خشی.

یازده م : خاوه ن پله ی تایبته و قازی و سه رۆکی ئیددیعا و موده ده عیه گشتیه کان و جیگره کانیان له یه کییتییه که دا داده مه زرینیی.

ماددهی چل و چوار :

تاوانبارکردنی سه رکۆمار به زۆرینه ی دوو له سیی ئەندامانی په رله مانی یه کییتی ده بی و ، دادگایی کردنیشی له دانیشتنیکی هاوبه شی دادگای ده ستوریی بالا و ئه نجومه نی هه ریمه کاندا به سه رۆکایه تی سه رۆکی دادگای ده ستوریی بالا ئه نجام ده درئ و بریاره که شی به زۆرینه ی دوو له سیی ده رده چی.

ماددهی چل و پینج :

سه ره ک کۆمار به دریزایی ماوه ی تاوانبارکردنه که ی له ئیش و کاری پله و پایه که ی خۆیدا

بهرده وام ده بی. **رێژیی رۆژنامه ی وه قایعی کوردستان**

مه بجه سی دووهم
ئه نجومه نی وهزیران

ماددهی چل و شهش :

ئه نجومه نی وهزیران دهستهی تهنفیزیی بالایه له یه کیتیدا.

ماددهی چل و جهوت :

ئه نجومه نی وهزیران له سه رهك وهزیران و جیگره كانی و وهزیره كان پیک دیت كه ههردوو هه ریمه یه كگرتوو كه ده نوینن به پپی ریژهی دانیشتوو انیان.

ماددهی چل و ههشت :

ئه گه سه رهك كۆمار سه ره به یه كی له دوو هه ریمه كه بیئت ، ئهوا ، سه رهك وهزیران له هه ریمه كهی تر ده بیئت.

ماددهی چل و نۆ :

یه كه م : سه رهك وهزیران كه له لایهن په ره له مانی یه كیتیه كه وه ته کلیف كراوه ، لیستی ئه ندامانی وهزاره ته كهی پیشكهش دهكات به سه رهك كۆمار تا ته سدیقی بكات.

دووهم : سه رهك وهزیران لیستی ئه ندامانی وهزاره ته كهی ، دواى ته سدیق كردنی له لایهن سه ركۆماره وه پیشكهش دهكات به په ره له مانی یه كیتیه كه تا متمانه وه ریگری و ، دواى متمانه وه ریگرتیش ، ئنجا ، سه رهك كۆمار ، مه رسومی كۆماریی تاییهت به پیکهینانی وهزاره ته كه درده هیینی.

ماددهی په نجا :

ئه نجومه نی وهزیران ئه م ئیش و کارانهی خواره وه دهكات :

یه كه م : به رکارخستنی یاساكانی یه كیتی.

دووهم : پاراستنی ئاسایش و سه لامه تی و لات.

سییه م : ئاماده كردنی پرۆژه گه لی یاساكانی یه كیتی و هه واله كردنی بۆ په ره له مانی یه كیتی.

چواره م : ئاماده كردنی بوجهی یه كیتی.

پینجه م : سه ره پهرشتی وهزاره تگه ل و دهزگا و مه رفه قه گشتیه كانی یه كیتی.

شه شه م : ده رهینانی پیروگه لی یه كیتی.

هه وته م : ئاماده كردنی بوجهی گشتی و حساب و حسابکاریی كۆتایی یه كیتی.

هه شته م : قه رزكردن و قه رزدان و سه ره پهرشتی کاروباری دارایی.

نۆیه م : دامه زراندنی فرمانبه رانی مه دهنی له یه كیتیه كه دا و ته رقیه و خانه نشین کردنیان به پپی یاسا.

ماددهی په نجاو یهك :

یه كه م : سه ر كۆمار بۆی هه یه ، له هه ر كاتیكدا پیویست بیئت ، داوا بكات ئه نجومه نی وهزیران كۆبییته وه ، كۆبوونه وه كهش ته نها بۆ ئه و بابه تانه ده بیئت كه كۆبوونه وه كهی بۆ كراوه .

دووهم : سه ر كۆمار مافی ئه وه شی هه یه داواى راپورتگه لی تاییهت به ئیش و کاری ئه نجومه نی وهزیران و وهزاره ته كانی بكات.

ماددهی په نجا و دوو :

یه که م : په رله مانی یه کیتی بوی هیه متمانه بکیشیتته وه له :

۱. وه زارته ، که هر له رۆژی متمانه لێ کیشانه که وه به دست له کار هه لگرتوو داده نریت.
 ۲. وه زیر ، که هر له رۆژی متمانه لێ کیشانه که وه به دست له کار هه لگرتوو داده نریت.
- دووم : وه زارته دست له کار هه لگرتوو که به رده وام کاروباری ناسایی به پری ده خات تا ئه و کاته ی وه زارته یکی نوی پیک ده هینریت.

**به شی سییه م
دادگای ده ستوریی بالآ**

ماددهی په نجا و سی :

دادگای ده ستوریی بالآ له ژماره یی ئەندامگه لی ناسراو به لیها تویی و شاره زایی و دست و دل پاک ی نیو دادوهر و ماموستای یاسای زانکۆکان و پارێزه رانی پیک دیت که بۆ ماوه یه که ، له بیست سال که متر نه بی ، ئیشیان له بواری دادوهری یان وانه بیژی یان پارێزه رایه تیدا کردبی و ، هر هریمه ش نیوه یان ده پالیئوی و (ژماره ی ئەندامان و ماوه ی ئیش کردنی شیان به یاسا دیارده کریت).

ماددهی په نجا و چوار :

سه رۆکایه تی دادگای ده ستوریی بالآ خولاوخول (دوریه) ده بیته و هر ساله و ، به نوره ، نوینه ری یه کی له دوو هریمه که ده یگریتته دست.

ماددهی په نجا و پینج :

سه رۆکایه تی دادگای ده ستوریی بالآ ناشی وه لابنری (عزل بکری) ته نها له و حاله ته دا نه بی که تاوانبار ده کری به وه ی که دست و دلی پاک نییه ، تاوانبارکردن و دادگاییکردن و ئیدانه کردنی شی ، له لایه ن ئەنجومه نی هریمه کانه وه ده کری.

ماددهی په نجا و شهش :

ئهندامی دادگای ده ستوریی بالآ ، به و هۆیه وه که گه یشتوو ته ته مه نی یاسایی خانه نشین کردن ، خانه نشین ناکریت له سه ر داوای خوی نه بیته.

ماددهی په نجا و ههوت :

دادگای ده ستوریی بالآ ئەم ئیشه تاییه تانه ی خوی هیه :

یه که م : لیکدانه وه (تفسیری) ئەم ده ستوره .

دووم : سه یرکردنی ده ستورییه تی ئەو یاسایانه ی که له په رله مانی یه کیتییه وه درده هینرین و ، ده ستورییه تی ئەو بریارانه ش که له ده سه لاتی ته نفیزی یه کیتییه وه درده هینرین ئەوه ش به یاسا ریک ده خریت.

سییه م : یه کلایه وه ی ئەو ناگۆکیانه ی که له به رکارخستنی ئەم ده ستوره دا ده که ویتته نیوان یه کیتی و هریمه کانه وه .

چوارهم : یه کلاکردنه وهی ئه و ناوکیبانه ی که له بهرکارخستنی ئه م دهستوره و دهستورگه لی ههریمه کاندای ، ده که ویتنه نیوان ههریمه کانه وه .

ماددهی په نجا و ههشت :

دادگای دهستوریی بالای برباره کانی به زۆرینه ی دوو له سیی ئه ندامه کانی دهرده هیئی .

به شی چوارهم

ئیش و کاره تایبه ته کانی یه کییتی

ماددهی په نجا و نو :

دهسه لاته کانی یه کییتی ئه م ئیشه تایبه تانه ده که ن ، به لام غهیری ئه و ئیشه تانه تایبه تن به دهسه لاته کانی ههریم :

یه که م : نه خسه سازی سیاسی دهره وه و نوینه رایه تی دیپلۆماسی و قونسلئی .

دووه م : گریدانی په یمانگه ل و ریکه و تننامه گه لی نیوده وله تی ، دهسه لاته کانی ههریمیش مافی ئه وه یان هه یه ریکه و تننامه ی ئابووری و روشنبیری و وهرزشی له گه ل ههریمه کانی دیکه ی ناو عیراق و دهره وشیدا گری بده ن .

سییه م : کاروباری بهرگری ، ئه مه ریزه جوړبه جوړه کانی هیزه چه کداره کان ده گریته وه .

چوارهم : جارسانی جهنگ و بهستنی ئاشتی .

پینجه م : پاره و دهره یانی دراو و ، دانانی سیاسی ئه مانه تی (الأئمانیه) و بانکی و گریدانی قهرزه کانی یه کییتی .

شه شه م : دانانی پیوه و عه یاره و کیشه کان (وضع المقاییس و المکابیل و الأوزان) و دیارکردنی سیاسی ته گشتی له بواری مزوکریدا .

هه وه ته م : دانانی پلانی ئابووری گشتی به ئامانجی فراژوکردنی (تنمیه) بواری پیشه سازی و بازرگانی و کشتوکالیی ههریمه کان .

هه شته م : دانانی بوجه ی گشتی یه کییتی .

نویه م : کاروباری ئاسایشی فیدرالی .

دهیه م : کاروباری جنسییه و ئیقامه و بیانیه کان .

یازده م : سامانی نهوت .

دهره وه ی چوارهم

ئه هه رشیفی رۆژنامه ی ووتایی کوردستان
ماددهی شهست :

هه ر ههریمه و دهستوری تایبه تی خوئی داده ئیت بهرچه چاوگرتنی ئه م دوو مه رجه :

یه که م : بنیاتنانی پیرووی کۆماری دیموکراتی په ره له مانی .

دووهم : حوکمه کانی ئەو پیروویه له گه ل ئەم دهستوره دا پیچه وانه نه بن .

ماددهی شهست و یهك :

گه لی هه ریم ، به دهنگدانیکه گشتیه ئازاد و نهینهی و راسته وخۆ ، نوینه رانی خۆی بۆ ئەنجومه نی نیشتمانی هه ریم هه لده بژیرۆ ، شیوازی هه لبژاردن و چۆنیهی هه لبژاردن و ریژهی نوینه رایه تی و دیارکردنی واده ی هه لبژاردنیهی به یاسایه کی تایبه ت دیارده کرین .

ماددهی شهست و دوو :

ئیش و کاره کانی ئەنجومه نی نیشتمانی هه ریم و پیوه ندیهی کانی له گه ل دهسه لاته کانی تر دا ، به پیی دهستوری هه ریم دیارده کرین .

ماددهی شهست و سی :

دهسه لاتی ته نفیزی هه ریم له مانه پیک دیت :

یه که م : سه رۆکی هه ریم .

دووهم : ئەنجومه نی وه زیرانی هه ریم .

ماددهی شهست و چوار :

گه لی هه ریم (یان ئەنجومه نی نیشتمانی هه ریم) سه رۆکی هه لده بژیرۆ (سه رۆکی هه ریم) ی پیی دهگوترۆ ، ئەو سه رۆکه سه رۆکی بالای دهسه لاتی ته نفیزیه و ، له بۆنه گه ل و دا بوده ستوری پرۆتۆکۆلیدا ، له هه ریمدا نوینه رایه تی سه رکۆماری فیدرالی عیراق ده کات .

ماددهی شهست و پینج :

شیواز و مه رجه کانی هه لبژاردنی سه رۆکی هه ریم و ماوه ی کاربه دهستی (ولایه) وئیش و کاره کانی و پیوه ندیهی له گه ل ئەنجومه نی وه زیرانی هه ریم و دهسه لاته کانی دیکه ی هه ریمدا ، هه مووی به پیی دهستوری هه ریم دیارده کرین .

ماددهی شهست و شهش :

ئەنجومه نی وه زیرانی هه ریم له سه رۆکی وه زیران و جیگره کانی و ژماره یه ک له وه زیران پیک دیت و دهسه لاتی ته نفیزی هه ریم له ئەستۆده گری .

ماددهی شهست و نهوت :

چۆنیهی پیکه یانی ئەنجومه نی وه زیرانی هه ریم و ئیش و کاره کانی و پیوه ندیهی به سه رۆکی هه ریمه وه ، به پیی دهستوری هه ریم دیارده کرین .

ماددهی شهست و ههشت :

دادگای بالای هه ریم (دادگای ته مین) سه رباری ئیش و کاره ئاسایه کانی خۆی ، تایبه ته ندیشه

به لیکرانه وه ی دهستوری هه ریم و یه کلارکرنه وه ی تانه (دفع) ی دهستوری فه بوونی ئەو یاسایانه ی که له به رده م دادگادا ده عوایان پیی کراوه ته وه .

ماددهی شهست و نو :

دادوهری له ههریمدا دهسهلاتی دادوهریی سهربهخۆ پیاده دهکات ، ههموو ده رهجهکانی دادگاگان دهگریته خۆ به دادگای ته مییزی ههریمیشه وه که سهیری دهعوا مه دهنیهکان و قهزایای سزایی و هی دیکه ی بهدوا ده رهجه دهگات ، که ئه وهش به یاسایهکی ههریمی ریک دهخریت.

ماددهی ههفتا :

ههریم دهسهلاته جوربه جورهکان پیاده دهکات ، تهنها ئه وانه نهیی که به پیی حوکمهکانی ئه م دهستوره ، به تایبه تیش به پیی بهشی چواره می دهروازه ی سییه م دراون به یه کییتی.

ماددهی ههفتاو یهک :

هر ناکو بییه که له نیوان یه کییتی و ههریم یان له نیوان خودی ههریمهکاندا ده رباره ی پیاده کردنی ئه و نیش و کارانه ی له م دهستوره دا هاتوو ، رویدات ، دهخریت به رده م دادگای دهستوریی بالابۆ یه کلاکردنه وه ی.

دهروازه ی پینجه م

حوکمه داراییهکان

ماددهی ههفتا و دوو :

له کۆماری فیدرالی عیراقددا دیوانی ریقابه ی دارایی داده مه زری و پابهستی ئه نجومه نی نیشتمانی یه کییتی ده بییت و ئه رک و پیکهاتهکانیشی به یاسایه ک ریک دهخریت.

ماددهی ههفتا و سی :

به یاسای یه کییتی یان به یاسای ههریم نه بی باج ناسه پیئری و وه رناگیری و ههموار ناکریت.

ماددهی ههفتا و چوار :

تهنها دهسته لاتهکانی یه کییتی بۆیان هیه بهاجی ناردهنی و هاوهرده (ره سمی گومرگ) بسه پیئن و وه ری بگرن.

ماددهی ههفتا و پینج :

دهسه لاتهکانی ههریم بۆیان هیه ئه م باج و ره سم و کرپانه ی خواره وه بسه پیئن :

یه که م : باجی ده سهات (الدخل).

دووهم : باجی خانووبه ره .

سییه م : باجی عه ره سه .

چواره م : ره سمی تۆمارکردنی خانووبه ره .

پینجه م : ره سمگه لی دادگاگان .

شه شه م : ره سمی ئیجازه گه ل و مزوگری (الأجور) خزمه تهکانی وه ک ئاو و کاره با و خزمه تی

دیکه .

ماددهی جهفتا و شهش :

هەر هەریمی بە پێی رێژهی دانیشتووانی خۆی له چاو (بالنسبة) کۆی دانیشتووانی ولات ، بهشی خۆی ده‌بێت له داهاشی سامانی نهوت و ره‌سمگه‌لی گومرگ و منحه و باربو و قه‌رزى بیانی.

**ده‌روازه‌ی شه‌شه‌م
هوکه‌ه کۆتایی و ئینتیقاییه‌کان**

ماددهی جهفتا و جهوت :

ناشی سنوورگه‌لی دوو هەریمه‌که هه‌موار بکریڻ ، به ره‌زامه‌ندی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی خودی هەریمه‌که‌و به ژۆرینه‌ی سی له چواری ئه‌ندامه‌کانی نه‌بیت.

ماددهی جهفتا و هه‌شت :

یه‌که‌م : هاوولاتیانی هەریمی کوردستانی عێراق به پێی رێژهی دانیشتووانی هەریمه‌که له‌چاو کۆی دانیشتووانی کۆماری فیدرالی عێراقدا له پله‌وپایه‌ گرنگه‌کانی وه‌زاره‌ته‌کان و ده‌سته یه‌کیته‌یه‌کانی ناوه‌وه‌و ده‌ره‌وه ، به تایبه‌تیش وه‌کیل و وه‌زیره‌کان و ده‌رجه تایبه‌ته‌کان و به‌رپوه‌به‌ره گشتیه‌یه‌کان داده‌مه‌زریڻ.

دووهم : هەر هه‌مان بنه‌ما له‌مانه‌ی خواره‌وه‌شدا ره‌چاو ده‌گیریڻ :

١. دامه‌زراندنی سه‌فیرگه‌ل و ئه‌ندامانی سلکی دیپلۆماسی و کونسلی و نوینه‌رانی یه‌کیته‌ی له ده‌سته‌و ریکخراوه‌ نیوده‌وله‌تی و ئیقلیمیه‌کاندا.
٢. دامه‌زراندن له پله‌و پایه‌کانی هێزه‌ چه‌کداره‌کان و ئاسایشی فیدرالی‌دا.
٣. هاوبه‌شی کردن له شانده‌ ره‌سمیه‌کانی عێراق و ئه‌و موفاوه‌زانه‌شدا که بو ریکه‌وتنه‌نامه‌گه‌لی نیوده‌وله‌تی ئه‌نجام ده‌دریڻ.
٤. وه‌رگرتنی قوتابیان له ئه‌کادیمیا و کۆلیژه‌کانی سوپا و پۆلیس و خوله‌کانیاندا له ناوه‌وه و ده‌ره‌وه .

ماددهی جهفتا و نۆ :

یه‌که‌م : هێزه‌کانی پیشمه‌رگه و پیکهاته‌کانی ئیستایان ده‌بنه به‌شیک له هێزه‌ چه‌کداره‌کانی هەریمی کوردستان.

دووهم : رۆله‌کانی هەر هەریمه و له خودی هەریمه‌که‌ی خۆیاندا خزمه‌تی سه‌ربازی ده‌که‌ن.

ماددهی هه‌شتا :

یه‌که‌م : هه‌موو ئه‌و یاسا و بپیار و مه‌رسوم و فه‌رمان و پپرو و رینماییه‌گه‌له‌ی له ده‌سه‌لاته‌کانی مه‌رکه‌زییه‌وه له باره‌ی ره‌فتار و کرداری پاکسازی ره‌گه‌زی و ره‌وپیکردن و راگواستنه‌وه ده‌رچوه هەر هه‌مووی ئیلغا ده‌کریڻ.

ئهرشیفی پۆزنامه‌ی وه‌قاعیه‌ی کوردستان

دووهم : ئاسه واره کانی گۆرینی واقعی نه ته وه بی که له ناوچه گه لیکه هه ریمی کوردستاندا بهرکار خراوه لاده برین و ، هاوولاتیه کورده کانی ناوچه گه لی پاریزگای که رکوک و مه خمور و شنگال و زهممار و شیخان و خانه قین و مهنده لی و ناوچه گه لی تریش ده برینه وه بو جیگا کانی دانیشتنی پیشووی خویان و ، ئه و هاوولاتیه عه ره بانه ش که له لایه ن ده سه لاته کانی پیشتری عیراقه وه له و ناوچانه دا نیشته جی کراون ده برینه وه بو جیگا کانی دانیشتنی پیشووی خویان له ده ره وه ی هه ریمی کوردستان.

سییه م : حوکمی برگی یه که می سه ره وه هاوولاتیانی ره و پیکراوی تورکمان و ئاسوری و کلدانیش ده گریته وه .

چوارهم : هه موو مال و دارایی گواسته نی و ناگواسته نی ده دریته وه به هاوولاتیه ره و پیکراوه کان و قه ره بوویه کی عادیلانه ی ئه و زهره ر و زیانانه ش ده کرینه وه که لیان که وتوو .

پینجه م : کورده فه لیه ره و پیکراو و دوورخراوه کان ده برینه وه بو جیگا کانی دانیشتنی پیشووی خویان و جنسیه ی عیراقی و مال و دارایی گواسته نی و ناگواسته نیان پی ده دریته وه و قه ره بوویه کی عادیلانه ی ئه و زهره ر و زیانانه ش ده کرینه وه که لیان که وتوو .

شه شه م :

أ . ئاشکراکردنی چاره نووسی بزراوان قوربانیا نی ئه نفال و بارزانیه کان و فه لیه کان و هه موو عیراقیه بزراوه کانیش .

ب . قه ره بوکردنه وه ی قوربانیا نی چه کی کیمیا یی له کوردستاندا ، هه روها قه ره بوکردنه وه ی ئه و زهره رو زیانه ماددی و مه عنه و بیانه ی له و بزراوانه که وتوو که برگی (أ) ی سه ره وه ده یانگریته وه .

ج . فه راهه م کردنی زهمانه گه لی کۆمه لایه تی و ته ندروستی بو خاووخیزانی ئه وانه ی هه ردوو برگی (أ، ب) ی سه ره وه ده یانگریته وه و بو که م ئه ندامه کانیش له قوربانیا نی چه کی کیمیا یی .

د . فه راهه م کردنی زهمانه گه لی کۆمه لایه تی و ته ندروستی بو ئه و عیراقیا نه ی که به ده ستی ده زگا ئه منیه کان تووشی که م ئه ندامی له ش بوون به هۆی ئه شکه نجه دانی له ش یان ده رو نییانه وه .

ه . ئه وانه ی بهرپرسن له ئه نجامدانی ئه و جه ریمانیه ی ده ره ق به و که سانه ی که حوکمه کانی ئه م مادده یه ده یانگریته وه ، هه واله ی دادگای تاییه ت ده کرین .

مادده ی هه شتاو یه ک :
رۆژنامه ی وه قاعیه ی کوردستان
 ئه م ده ستوره به بهرترین یاسای ولات داده نری و هه ر یاسایه کیش به پیچه وانه ی ئه م ده ستوره
www.mojkurdistan.com

دەربەھێنری بە باتل لە قەڵەم دەدریّت.

ماددەى هەشتا و دوو :

یەكەم : بە رەزامەندی سێ لە چواری ئەندامانی هەریەكە لە پەرلەمانی یەكیتی و ئەنجومەنى هەریەكان ، بە جیا ، نەبێ ، ناشی حوكمهكانى ئەم دەستورە هەموار بكرین .
دووهم : ئەم لایەنەى خوارەوه مافی پیشكەش كردنى پیشنیازیان بۆ هەموار كردنى ئەم دەستورە هەیه :

١. ئەنجومەنى وەزیرانى یەكیتی .

٢. ژمارەى لە چواریەكى ئەندامانى پەرلەمانی یەكیتی كەمتر نەبێت .

ماددەى هەشتا و سێ :

كۆمارى فیدرالى عێراق ، بەرامبەر بە هەیهتی نەتەوه یەكگرتووكان بۆین دەبێ (تلتزم) كە زەمانەتى ماف و سنور و دەسەلاتەكانى هەریەكە لە دوو هەریەكە بكات كە دەقەكانیان لەم دەستورەو دەستورە هەریەكاندا هاتوون ، هەروەها بۆین دەبێ زەمانەتى ئەو پێرۆ دیموکراتیه بكات كە بەپێى ئەم دەستورە دامەزراوه و حورمەتى بنەماكانى بگرێ و ، هەر لادانیکیش لەوانەى لەم ماددەیهدا هاتوون ، بە هەپهشه كردن لە ئاسایش و ئاشتی نیودهولەتى دادەنریت .

ماددەى هەشتا و چوار :

بە رەزامەندی دەسەلاتى یاسادانانى هەریەكە لە هەردوو هەریەكە نەبێ ، ناشی نەكەیانى كۆمارى فیدرالى عێراق و نە ئەو پێرۆ سیاسیهشى كە لەم دەستورەدا نیشان دراوه بگۆردریت دەنا بە پێچهوانەشهوه ، گەلى هەریە كوردستان بۆى هەیه ، مافی چاره‌نوسى خۆى بە دەستی خۆى پیاده بكات .

پینچ شەمهه ٢٠٠٢/١١/٧

ئەهرشیفی رۆژنامەى وه‌قاعی كوردستان

www.mojkurdistan.com

به ناوی خوای به خشندهو میهره بان
 به ناوی گه له وه
 نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق
 ژماره ی بریار : ۳۰
 روژی بریار : ۲۰۰۳/۱/۹

" بریار "

پشت به حوکمه کانی بریگه (۱) ی مادده ی په نجاوشهش له یاسای ژماره (۱) ی هه موارکراوی سالی (۱۹۹۲) و، له سه ر داوای ژماره ی یاسایی له ئەندامانی ئەنجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق و، به پیی ئەوهش که له بریاری ژماره (۱۶) ی روژی (۲۰۰۲/۱۰/۱۶) ی ئەنجومه نی نیشتمانی هاتوو، ئەنجومه نی نیشتمانی له دانیشتنی روژی (۲۰۰۳/۱/۹) یدا ئەم بریاره ی خواره وه ی دهره ینا:

یه کهم : به زررخاندنی ئەو کۆشسه سه رومره ی که لیژنه ی بالای ته نسیق و لیژنه فه رعیه کان له پیناوی پیکهاته وه ی نیشتمانی و یه کیتی گه لی هه ریمی کوردستاندا به خه رجیان داوه .

دووهم : لیژنه ی بالای ته نسیق (HCC) بۆی هه یه ، له ریگای ده سته ی سه روکایه تییه وه پیوه ندی بکات به ئەنجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراقه وه بۆ ئەوه ی پیکه وه ئەو ئەرکوفرمانانه ی له پیکهاته که ی روژی (۱۹۹۸/۹/۱۷) ی واشنتۆندا هاتوو به ئەنجام بگه یینن و راپۆرتگه لی خولاوخول له باره ی ئیشه کانیا نه وه بدن به ئەنجومه ن تا بخرینه پیش چاوو ته سدیق بکرین .

سییه م : لیژنه ی بالای ته نسیق بۆی هه یه داوا له فراکسیۆنه په رله مانیه کان بکات که له کاتی پیوستدا یاسا یان بریار دهریاره ی ئیش و کاره کانی لیژنه که دهره یینن .

چواره م : لیژنه هه میشه ییه کانی ئەنجومه نی نیشتمانی بۆیان هه یه سه ر له لیژنه فه رعیه کانی لیژنه ی بالای ته نسیق بدن و، له ساناکردنی ئیش و کارو ته خت کردنی گری و گۆلی که ده که وپته ریگای ئەو لیژنه فه رعیه یانه به شداری بکه ن و، مافی ئەوه شیان هه یه دووی ئیش و کاره کانیا ن بکه ون و، سه رنج و تیبینی خو شیان به راپۆرت پیشکەش به ئەنجومه نی نیشتمانی بکه ن .

پینجه م : ئەم بریاره له روژی دهره یینانه وه ده خرپته به رکارو له (وه قایعی کوردستان) دا بلاوده کریته وه .

د. روژنوری شاوه یس

سه روکی ئەنجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق

ئه ره شیفی روژنامه ی وه قایعی کوردستان

www.mojkurdistan.com

به ناوی خوای به خشندهو میهره بان
 به ناوی گه له وه
 نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق
 ژماره ی بریار : ۳۱
 روژی بریار : ۲۰۰۳/۱/۱۵

" بریار "

پشت به حوکمه کانی بریگه (۱) ی مادده ی په نجاوشه ش له یاسای ژماره (۱) ی هه موارکراوی سالی (۱۹۹۲) و ، له سه ر داوای ژماره ی یاسایی له ئەندامانی ئەنجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق ، ئەنجومه نی نیشتمانی له دانیشتنی روژی (۲۰۰۳/۱/۱۵) یدا ئەم بریاره ی خواره وه ی دا :
 یه کهم : بوجه ی سالی دارایی (۲۰۰۲) ی هه ریم ئیعتیما د ده کری وه ک ئەساسیک بو خه رج و داها تی بوجه ی سالی دارایی (۲۰۰۳) ی هه ریم .
 دووهم : پیویسته له سه ر ئەنجومه نی وه زیران حوکمه کانی ئەم بریاره بخاته به رکار .
 سییه م : پیویسته له سه ر وه زیری دارایی و ئابووری رینمای پیویست بو سانا کردنی به رکارخستنی حوکمه کانی ئەم بریاره ده ره یئی .
 چوارهم : ئەم بریاره له روژی (۲۰۰۳/۱/۱) وه ده خریتته به رکار و له (وه قایعی کوردستان) دا بلاوده کریته وه .

د . کمال عبدالکریم فؤاد

سه روکی نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق

ئه ره شیفی روژنامه ی وه قایعی کوردستان

www.mojkurdistan.com

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان - العراق

رقم القرار : ٣٠

تاريخ القرار : ٢٠٠٣/١/٩

"قرار"

استناداً لأحكام الفقرة (١) من المادة السادسة والخمسين من القانون رقم ١ لسنة ١٩٩٢ المعدل وبناءً على ما عرضه العدد القانوني من أعضاء المجلس الوطني لكوردستان العراق ولما جاء بقرار المجلس الوطني المرقم (١٦) في ٢٠٠٢/١٠/١٦ قرر المجلس الوطني بجلسته المنعقدة بتاريخ ٢٠٠٣/١/٩ إصدار القرار الآتي:

أولاً : تثمين الجهود الحثيثة التي بذلتها لجنة التنسيق العليا واللجان الفرعية من اجل المصالحة الوطنية ووحدة شعب اقليم كوردستان.

ثانياً : للجنة التنسيق العليا (HCC) الاتصال بالمجلس الوطني لكوردستان العراق عن طريق هيئة الرئاسة للتعاون معاً في إنجاز المهام الواردة في اتفاقية واشنطن في (١٧/٩/١٩٩٨) وتقديم تقارير دورية عن أعمالها إلى المجلس بغية عرضها للمصادقة عليها.

ثالثاً : للجنة التنسيق العليا الطلب من الكتل البرلمانية لغرض دراسة استصدار قانون او قرار فيما يتعلق بأعمالها عند الاقتضاء.

رابعاً : للجان الدائمة في المجلس الوطني زيارة اللجان الفرعية المنبثقة عن لجنة التنسيق العليا والمشاركة لتسهيل مهام وتذليل العقبات التي تعترض أداء تلك اللجان ولهم الحق في متابعة أعمال تلك اللجان وتقديم ملاحظاتهم إلى المجلس الوطني بتقارير.

خامساً : ينفذ هذا القرار اعتباراً من تاريخ صدوره وينشر في جريدة وقائع كوردستان.

د. رؤف نوري شاويس

رئيس المجلس الوطني لكوردستان العراق

نهرشيفي رۆژنامه‌ی وه‌قايعی كوردستان

www.mojkurdistan.com

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان - العراق

رقم القرار : ٣١

تاريخ القرار : ٢٠٠٣/١/١٥

"قرار"

استناداً لأحكام الفقرة (١) من المادة السادسة والخمسين من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل وبناءً على ما عرضه العدد القانوني من أعضاء المجلس الوطني لكوردستان العراق ، قرر المجلس الوطني بجلسته المنعقدة بتاريخ ٢٠٠٣/١/١٥ إصدار القرار الآتي :

أولاً : تعتمد موازنة الاقليم للسنة المالية ٢٠٠٢ أساساً لنفقات و واردات ميزانية الاقليم للسنة المالية ٢٠٠٣.

ثانياً : على مجلس الوزراء تنفيذ أحكام هذا القرار.

ثالثاً : على وزير المالية و الأقتصاد إصدار التعليمات لتسهيل تنفيذ أحكام هذا القرار.

رابعاً : ينفذ هذا القرار اعتباراً من ٢٠٠٣/١/١ و ينشر في جريدة وقائع كوردستان.

د. كمال عبدالكريم فؤاد

رئيس المجلس الوطني لكوردستان العراق

((پۆرش))

له ژماره (٣٨) ی ریکهوتی ٢٠٠٣/١٢/٣٠ ی ئەم رۆژنامهیهدا ، له کاتی چاپکردنی ، دوو هه‌له‌ی تیکه‌وتوووه :

(١) له لا په‌ره (١٥) سه‌ره‌تای (المادة السبعون) دوو دیری (المادة التاسعة و الستون) به هه‌له‌ی چاپ دووباره بوته‌وه و ، (المادة السبعون) سه‌ره‌تاکه‌ی به (نتكون واردات اقلیم) ده‌ست پی‌ده‌کات.

(٢) له لا په‌ره‌ی (١٩) له (المادة العاشرة) دا دیری دووهم (تتمتع المرأة التامة مع الرجل) به هه‌له‌ی چاپ دووباره بوته‌وه و زیاده .
بو ئاگاداری .. له گه‌ل داوا ی لیبوردن .

رۆژنامه‌ی وه‌قایی کوردستان

ئه‌هرشیفی رۆژنامه‌ی وه‌قایی کوردستان

www.mojkurdistan.com